

Στα βήματα της προσέγγισης

Σεπτέμβριος 2020

HARTMANN

Ένα βήμα μπροστά
στην υγεία

**Φεύγοντας
μην ξεχάσεις
τα απαραίτητα!**

Αποτελεσματικό ενάντια:
• σε ιούς, όπως ο Covid 19
• βακτήρια και μύκητες

Manusept® Gel

Βιοκτόνο

(Αρ. αδείας Ε.Ο.Φ. 68435/23-09-2016)

Γιατί επιλέγω το Manusept® Gel;

- ◆ Επειδή είναι αντισηπτικό με ευρύ φάσμα δράσης.
- ◆ Επειδή εξαλείφει ιούς, βακτήρια και μύκητες.
- ◆ Επειδή ενυδατώνει τα χέρια χάρη στους γαλακτωματοποιητές που περιέχει.
- ◆ Επειδή προλαμβάνει κρυολογήματα, γρίπη, γαστρεντερίτιδα, ανεμοβλογιά, ιλαρά κ.λπ.

PAUL HARTMANN Hellas A.E.

Λ. Βουβιγαμένης 140, 16674 Γλυφάδα, Αθήνα • Τηλ. 210 89 86 630 • Fax: 210 89 86 640 • mail to: info@gr.hartmann.info

Επισκεφθείτε τον δικτυακό μας τόπο και τον ηλεκτρονικό κατάλογο της HARTMANN, www.hartmann.gr

Του
Νίκου Οικονόμου

Ιδιοκτησία - Έκδοση
Μακεδονία - Ενημέρωση Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.
Παναγιώτης Καραμόσχος

Εκδότης
Αθανάσιος Σαββάκης

Διευθύνων Σύμβουλος
Μιχάλης Αλεξανδρίδης

Αρχισυνταξία
Μαρία Μπέλλου

Επιμέλεια έκδοσης
Νίκος Οικονόμου

Γράφουν
Νίκος Οικονόμου, Βασίλης Κεχαγιάς,
Βασίλης Μόσχου, Εύη Ζενέλι

Διεύθυνση Εμπορικού
Γιώργος Ρίζος

Εμπορικό τμήμα
Κέλλυ Κερασίδου

Σχεδίαση εντύπου
Νίκος Ρούσσο

Σελιδοποίηση
Ρόη Αντωνοπούλου

Δημόσιες Σχέσεις
Γλυκερία Καπάνταη

Γραφεία
Καθολικών 4,
54625 Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2316 005050
Ηλεκτρονική διεύθυνση:
www.makthes.gr
e-mail: info@makthes.gr

Εκτύπωση
Τρις Εκτυπώσεις ΑΕΒΕ

Διανομή
Άργος Α.Ε.

Πιο κοντά...

Ήταν καλοκαίρι του 1978 όταν για πρώτη φορά ταξίδεψα στη Γερμανία. Μαζί με άλλους έξι συμμαθητές πήγαμε σε ένα καλοκαιρινό σχολείο κοντά σε μία λίμνη έξω από το Μόναχο για να βελτιώσουμε τα γερμανικά μας. Τελικά μέσα σε ένα μήνα γνωρίσαμε τη χώρα και βελτιώσαμε τα ελληνικά μας, γιατί περισσότερο μιλούσαμε μεταξύ μας παρά με τους Γερμανούς δασκάλους μας...

Θυμάμαι τον βροχερό καιρό, τις μπανάνες και τα adidas παπούτσια που ψώνισαμε και τα προβλήματα που είχαμε όλοι με τη γερμανική κουζίνα. Το μεσημεριανό φαγητό σερβίρονταν στις 12 το μεσημέρι (την ώρα του ελληνικού πρωινού για εκείνα τα χρόνια) και ήταν συνήθως μία σούπα (κάτι απολύτως ασυνήθιστο για τις τότε γαστρονομικές συνήθειές μας) και το απόγευμα πατάτες φούρνου. Έτσι κάθε απόγευμα όλη η ελληνική ομήγυρη καταλήγαμε στο μαγαζί του χωριού για τηγανητές πατάτες και σε ένα

ιταλικό εστιατόριο για κάποια μακαρονάδα.

Οι διαφορές ενδεικτικές. Και παραμένουν μέχρι σήμερα. Ελλάδα και Γερμανία όπως λέει πετυχημένα ο Γερμανός δημοσιογράφος Florian Schmitz στη συνέντευξη που μας παραχώρησε σε αυτό το έξτρα τεύχος έχουν μία αδελφική σχέση με τα πάνω και τα κάτω τους. Από την άλλη, ισχύει απόλυτα και αυτό που επισημαίνει πολύ εύστοχα ο Γιάννης Μπουτάρης, λέγοντας ότι εκτιμά την αποτελεσματικότητά τους, αλλά και αυτό που τονίζει ο Θεσσαλονικιός πανεπιστημιακός Μίλτος Πεχλιβάνος ότι οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους.

Στη Θεσσαλονίκη έχουμε επιπλέον ιδιαιτερότητες. Μας βαραίνει πολύ και αρνητικά το Ολοκαύτωμα του Χορτιάτη, ενώ ταυτόχρονα σχεδόν ένας στους δύο Έλληνες της περιοχής έχει μία εμπειρία ζωής με τη Γερμανία. Είτε παλιότερα λόγω της μετανάστευσης, είτε πιο πρόσφατα, είτε ως φοιτητές και είτε ως επαγγελματίες μετα-

νάστες την περίοδο του brain drain.

Το αφιέρωμα που ακολουθεί ξεκίνησε ως μία ιδέα ενόψει του γεγονότος ότι η Γερμανία ήταν η τιμώμενη χώρα στη φετινή 85η ΔΕΘ. Τελικά η έκθεση λόγω της πανδημίας του κορονοϊού (τουλάχιστον στο εμπορικό κομμάτι της) ακυρώθηκε, αλλά η ιδέα μας άρεσε και έτσι την υλοποιήσαμε.

Ελλάδα, Γερμανία, Θεσσαλονίκη, λοιπόν. Μία δύσκολη αλλά σταθερή και παλιά σχέση. Όπως δείχνουν και τα πολλά ελληνογερμανικά μορφωτικά ιδρύματα της Θεσσαλονίκης που έχουν ήδη μια ιστορία ζωής που ξεπερνά κατά πολύ τα 100 χρόνια.

Αν κάτι προκύπτει από αυτά που θα διαβάσετε στις σελίδες του αφιερώματος είναι η ανάγκη να υπάρξει συνεργασία. Για να καταλάβει ο ένας καλύτερα τον άλλον. Ιδιαίτερα η νέα γενιά των δύο χωρών. Έτσι ώστε οι νεαροί εκπρόσωποι των δύο χωρών να γνωριστούν καλύτερα μεταξύ τους.

Γιώργος Θεοδωράκης

Αναπληρωτής Διευθυντής του παραρτήματος Βορείου Ελλάδος του Ελληνογερμανικού Επιμελητηρίου

Δυναμικός ο ρόλος της Θεσσαλονίκης

Η εξασφάλιση ενός σταθερού φορολογικού συστήματος, η επιτάχυνση των διαδικασιών απόδοσης της δικαιοσύνης, ένα δημόσιο πιο παραγωγικό, η πλήρης ψηφιοποίηση των κρατικών δομών και διαδικασιών, η απλοποίηση του πλαισίου χορήγησης ρευστότητας στην αγορά και η θωράκιση των τραπεζών έναντι των κόκκινων δανείων είναι τα βασικότερα ζητήματα που θέτει ο Γερμανός επενδυτής, ώστε να τοποθετήσει κεφάλαια του στην Ελλάδα. Αυτό επισημαίνει ο αναπληρωτής διευθυντής του παραρτήματος Βορείου Ελλάδος του Ελληνογερμανικού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου.

Τονίζει τον αναβαθμισμένο ρόλο της Βόρειας Ελλάδας στην ΝΑ Ευρώπη, ενώ δεν κρύβει ότι το πρόγραμμα απολιγνιτοποίησης θα προσφέρει πολλές επενδυτικές ευκαιρίες στη Θεσσαλονίκη.

Πόσα περίπου μέλη έχει το Ελληνογερμανικό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο; Ποιοι είναι οι στόχοι του; Ποιες οι κυριότερες δράσεις του;

Το Επιμελητήριο αριθμεί 850 μέλη με έδρα στην Ελλάδα και τη Γερμανία και δραστηριότητα στο σύνολο των κλάδων της αγοράς. Πρόκειται για μία πολυσυλλεκτική επιχειρηματική ομάδα, με ισχυρή παρουσία στις δύο χώρες, την οποία το Επιμελητήριο υποστηρίζει με σειρά δυναμικών πρωτοβουλιών, προσανατολισμένες στην τόνωση της εξωστρέφειας, στη δημιουργία ευκαιριών σύναψης εμπορικών ή και επενδυτικών συνεργειών, στην υλοποίηση κοινοτικών και εθνικών έργων για την ενέργεια, το περιβάλλον, τον τουρισμό και την ψηφιοποίηση, στη δημιουργία εργαλείων στήριξης της επιχειρηματικότητας και στην παροχή νομικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

Ποιες οι ιδιαιτερότητες των επιχειρήσεων αλλά και της οικονομίας

για τον χώρο της Βόρειας Ελλάδας; Ποιο ρόλο μπορεί να παίξει η Θεσσαλονίκη στην ευρύτερη περιοχή;

Η ανάπτυξη των νέων οδικών αξόνων, η αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου και οι σχεδιαζόμενες επενδύσεις στα λιμάνια της Θεσσαλονίκης, της Καβάλας και της Αλεξανδρούπολης, προάγουν γεωγραφικά τη θέση και τον ρόλο της Β. Ελλάδας ευρύτερα στην περιοχή της ΝΑ Ευρώπης. Δίνουν λύσεις σε μία σειρά ζητημάτων, που είχαν και έχουν να κάνουν με τις μεταφορές, διαμορφώνουν πεδία ανάπτυξης νέων επενδύσεων, ενώ καθιστούν ευκολότερες και κυρίως ανταγωνιστικότερες τις επενδύσεις σε πάγια στοιχεία -σε παραγωγικές δομές.

Επίσης, το πρόγραμμα απολιγνιτοποίησης της Β. Ελλάδας θα προσφέρει πολλές επενδυτικές ευκαιρίες, χρηματοδοτούμενες τόσο από παρόχους ενέργειας όσο και μέσω του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα. Στον ενεργειακό τομέα, η ανάπτυξη των αγωγών φυσικού αερίου καθιστούν την περιοχική ενεργειακό κόμβο, ενώ μελλοντικά η Θεσσαλονίκη, όπως και η ευρύτερη περιοχή της Μακεδονίας και της Θράκης, είναι βέβαιο ότι θα καταστούν πόλοι έλξης κεφαλαίων για επενδύσεις στο R&D και σε εταιρείες νέων τεχνολογιών. Ο σχεδιασμός του πρώτου εθνικής εμβέλειας Επιστημονικού και Τεχνολογικού Πάρκου στη Θεσσαλονίκη αποδεικνύει το δυναμικό ρόλο της Θεσσαλονίκης στην ευρύτερη περιοχή. Στη Βόρεια Ελλάδα έχουν εντοπιστεί πλεονεκτήματα για τους Γερμανούς επιχειρηματίες, όπως είναι η εύρεση εξειδικευμένου προσωπικού υψηλής κατάρτισης. Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμη και στη διάρκεια της πανδημικής κρίσης η επενδυτική τάση γερμανικών επιχειρήσεων στη Β. Ελλάδα παρέμεινε έντονη, με δημοφιλέστερους τους τομείς, όπως τρόφιμα, τον κλάδο της ενέργειας και των ΑΠΕ, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τα Φωτοβολταϊκά, αιολική ενέργεια, αποθήκευ-

Το Επιμελητήριο στους επόμενους μήνες έχει προγραμματίσει τρεις ψηφιακές επιχειρηματικές αποστολές, οι δύο από Γερμανικές επιχειρήσεις προς την Ελλάδα, με θεματικές τη διαχείριση νερού και τις τεχνολογίες πολιτικής προστασίας και μία από Ελληνικές επιχειρήσεις προς τη Γερμανία, με θέμα τις startup εταιρείες. Με τις αποστολές αυτές, το Ελληνογερμανικό Επιμελητήριο φέρνει κάθε φορά κοντά επιχειρήσεις και προωθεί τη συνεργασία και την ανταλλαγή τεχνολογίας ανάμεσα στις δύο χώρες

ση ενέργειας καθώς και βιοαέριο, τον κλάδο της ναυτιλίας, χάρη στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης, καθώς και τον κλάδο των υπηρεσιών και

του τουρισμού, ο οποίος παρά τον COVID-19 δεν εμπόδισε την Ελλάδα να παραμείνει ελκυστικός τουριστικός προορισμός. Τέλος, ο τομέας

της πληροφορικής ήταν πάντα ιδιαίτερα ελκυστικός στη Β. Ελλάδα λόγω των αποφοίτων από πανεπιστήμια με τμήματα πληροφορικής στη Θεσσαλονίκη και τριγύρω πόλεις.

Ποια είναι η σημερινή ακτινογραφία των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων της Ελλάδας και της Γερμανίας;

Για την Ελλάδα, η Γερμανία λογίζεται στρατηγικός εταίρος στον τομέα της οικονομίας. Αυτό εξάλλου αποτυπώνεται στις καθαρές άμεσες γερμανικές επενδύσεις, οι οποίες σε βάθος δεκαετίας διαμορφώνονται στα επίπεδα των 6,33 δισ. ευρώ. Στην Ελλάδα αναπτύσσονται 162 επιχειρήσεις συνδεδεμένες με γερμανικά συμφέροντα, στο σύνολό τους μέλη του Ελληνογερμανικού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, οι οποίες υποστηρίζουν περί τις 29.000 άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας. Σε ό,τι αφορά τις εμπορικές συναλλαγές, σε ετήσια βάση υπολογίζονται στα 6,1 δισ. ευρώ οι εισαγωγές από τη Γερμανία και στα 2,1 δισ. ευρώ οι εξαγωγές προς τη Γερμανία, οι οποίες μάλιστα εν μέσω COVID-19 καταγράφουν άνοδο, με την αξία τους να αυξάνεται στο α' εξάμηνο φέτος κατά 11,7%.

Πώς επηρεάζει η πανδημία του κορονοϊού την ευρωπαϊκή οικονομία αλλά και την καθημερινότητα της επιχειρηματικότητας; Πως προ-

βλέπετε την επόμενη ημέρα μετά την πανδημία;

Το πλήγμα από την πανδημία για την ευρωπαϊκή οικονομία θα είναι μεγάλο, με την ΕΚΤ να προβλέπει ύφεση στην ευρωζώνη 8,3%. Ωστόσο, η επόμενη μέρα θα κριθεί από το πόσο αποτελεσματικά θα είναι τα μέτρα που λαμβάνονται κεντρικά για τα κράτη - μέλη της ΕΕ καθώς και από το πόσο δραστικά θα αποδειχθούν τα πρώτα εμβόλια που θα κυκλοφορήσουν στην αγορά. Εφόσον η ανάσχεση της διασποράς του ιού καταστεί αισθητή, η επιστροφή των οικονομιών στην ανάπτυξη θα είναι ταχύτερη και οι όποιες συνέπειες θα αντιμετωπιστούν με τις λιγότερες δυνατές επιπτώσεις, κυρίως για τον χώρο της εργασίας. Το στοίχημα της επόμενης ημέρας θα εστιαστεί κυρίως στο πεδίο της απασχόλησης, προς δύο κατευθύνσεις: Στο πόσο γρήγορα θα αναπληρωθούν οι χαμένες θέσεις εργασίας και άρα σε τι χρόνο η επιχειρηματικότητα θα ανακάμψει και υπό ποιους όρους θα επιστρέψουν οι εργαζόμενοι στην αγορά, δεδομένης της διαπιστούμενης στροφής προς την απασχόληση από απόσταση.

Ποια εμπόδια πρέπει να ξεπεραστούν για να υπάρξουν στο μέλλον καλύτερες προοπτικές στις ελληνογερμανικές οικονομικές σχέσεις, αλλά και καλύτερες ημέρες συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων των δύο χωρών;

Ακόμη και στη διάρκεια της πανδημικής κρίσης η επενδυτική τάση γερμανικών επιχειρήσεων στη Βόρεια Ελλάδα παρέμεινε έντονη

Πως κρίνετε την ακύρωση της φετινής ΔΕΘ; Τόσο για την οικονομία όσο και για τη συνεργασία των δύο χωρών;

Η εξασφάλιση ενός σταθερού φορολογικού συστήματος, η επιτάχυνση των διαδικασιών απόδοσης της δικαιοσύνης, ένα περισσότερο παραγωγικό δημόσιο, η πλήρης ψηφιοποίηση των κρατικών δομών και διαδικασιών, η απλοποίηση του πλαισίου χορήγησης ρευστότητας στην αγορά και η θωράκιση των τραπεζών έναντι των κόκκινων δανείων είναι ορισμένα από τα βασικότερα ζητήματα, τα οποία θέτει ο Γερμανός επενδυτής, ώστε να τοποθετήσει κεφάλαιά του στην εγχώρια αγορά. Βέβαια, αναμένει ταυτοχρόνως και μία σειρά κινήτρων, που θα μπορούσαν να χορηγηθούν είτε μέσα από τον αναπτυξιακό νόμο, είτε από άλλα εργαλεία στήριξης και χρηματοδότησης της πραγματικής οικονομίας.

Πως κρίνετε την ακύρωση της φετινής ΔΕΘ; Τόσο για την οικονομία όσο και για τη συνεργασία των δύο χωρών;

Πρόκειται αδιαμφισβήτητα για μία αρνητική εξέλιξη, η οποία επιδρά άμεσα στην τοπική οικονομία

της Θεσσαλονίκης. Ωστόσο, σε συνολικό επίπεδο και ειδικότερα στις οικονομικές σχέσεις των δύο χωρών, οι όποιες συνέπειες είναι αντιμετωπίσιμες. Ήδη, η οργάνωση εναλλακτικών δράσεων τόσο από τη ΔΕΘ-Helexpro, όσο και από το Ελληνογερμανικό Επιμελητήριο, δίνουν την ευκαιρία στις δύο αγορές να αναβαθμίσουν τις διμερείς τους σχέσεις, ενώ θεωρείται βέβαιο ότι σε δεύτερο χρόνο θα δοθεί εκ νέου η δυνατότητα στη Γερμανία να συμμετάσχει στη ΔΕΘ ως τιμώμενη χώρα. Μάλιστα, το Επιμελητήριο στους επόμενους μήνες έχει προγραμματίσει τρεις ψηφιακές επιχειρηματικές αποστολές, οι δύο από Γερμανικές επιχειρήσεις προς την Ελλάδα, με θεματικές τη διαχείριση νερού και τις τεχνολογίες πολιτικής προστασίας και μία από Ελληνικές επιχειρήσεις προς τη Γερμανία, με θέμα τις startup εταιρείες. Με τις αποστολές αυτές, το Ελληνογερμανικό Επιμελητήριο φέρνει κάθε φορά κοντά επιχειρήσεις και προωθεί τη συνεργασία και την ανταλλαγή τεχνογνωσίας ανάμεσα στις δύο χώρες.

Συναντήσεις στο πλαίσιο μίας από τις επιχειρηματικές αποστολές γερμανικών επιχειρήσεων και ειδικών, που διοργανώθηκαν από το Ελληνογερμανικό Επιμελητήριο.

Από εκδήλωση του Επιμελητηρίου με θέμα «Η καινοτομία ως μοχλός ανάπτυξης - Μία Ελληνογερμανική Συνεργασία».

«Μόνο μαζί θα προχωρήσουμε μπροστά στην Ευρώπη»

Στη Γερμανία τα πολιτικά ιδρύματα είναι μία παράδοση που βαστά πολλά χρόνια. Ένα από τα πιο δραστήρια, αλλά και γνωστά είναι το ίδρυμα Konrad-Adenauer-Stiftung, που βρίσκεται ιδεολογικά κοντά στο CDU, τη Χριστιανοδημοκρατική Ένωση και εργάζεται σε παγκόσμιο επίπεδο για την εμπέδωση της ελευθερίας, της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στην Ελλάδα το ίδρυμα Konrad-Adenauer-Stiftung, επανεκκίνησε το 2012 τις δραστηριότητές του με τη δημιουργία ενός εξωτερικού γραφείου στην Αθήνα. Στόχοι του ιδρύματος στην Ελλάδα είναι η εμπάθνωση του πολιτικού διαλόγου και η ανάπτυξη ειλικρινούς συνεργασίας με τη Γερμανία, ενώ σε διμερές και ευρωπαϊκό επίπεδο υποστηρίζει με τις δράσεις του τις μεταρρυθμίσεις προς την οικονομία της αγοράς, το κράτος δικαίου και την ενίσχυση της υπεύθυνης και ανεξάρτητης δημοσιογραφίας.

Όπως μπορεί κανείς να διαβάσει στην ιστοσελίδα του

«Η κρίση μάς ένωσε περισσότερο, κανείς δε θα αφηθεί μόνος και θα πρέπει να υποστηριχθούν κυρίως οι αδύναμοι», τονίζει ο Henri Bohnet.

<https://www.kas.de/el/web/griechenland>, καθώς και στη σελίδα στο fb (Konrad-Adenauer-Stiftung Greece and Cyprus), το ίδρυμα συμβάλει με ένα διαρκώς αναπτυσσόμενο πρόγραμμα υποτροφιών για Έλληνες φοιτητές και νέους επιστήμονες στην ουσιαστική ανάπτυξη των σχέσεών μας και στην εξασφάλιση ενός

ισχυρού ευρωπαϊκού μέλλοντος.

Στη συνέντευξη που μας παραχώρησε ο διευθυντής της αντιπροσωπείας Henri Bohnet χαρακτηρίζει καίριας σημασίας την

πρόσφατη συμφωνία στο πλαίσιο της ΕΕ για το Ταμείο Ανάκαμψης.

«Η συμφωνία είναι καίριας σημασίας και στέλνει ένα σημαντικό μήνυμα εντός και εκτός της ΕΕ. Στους γείτονες, στους εταίρους, αλλά και ανταγωνιστές μας δείχνουμε πως είμαστε μία πραγματική Ένωση κρατών, που εργάζονται μαζί για να ενισχύσουν την Ευρώπη εν μέσω της κρίσης του COVID-19 και να της επιτρέψουν να προχωρήσει μπροστά. Δεν αφήνουμε χώρο στο διχασμό, καθότι θέλουμε να βγούμε από την κρίση ισχυρότεροι από ό,τι πριν. Είναι γεγονός πως η Ευρώπη δεν ήταν προετοιμασμένη για την επιδημία αυτή και στα αρχικά στάδια τα κράτη-μέλη δε συνεργάστηκαν και δε συντονίστηκαν αποτελεσματικά. Αυτό δεν επιτρέπεται να ξανασυμβεί, καθώς μετά την κρίση αυτή ο κόσμος μας δε θα είναι πιο απλός -αντιθέτως, θα είναι πιο επικίνδυνος. Με το Ταμείο Ανάκαμψης ωστόσο εστάλη και ένα σημαντικό μήνυμα εντός της ΕΕ, στα κράτη-μέλη και στους πολίτες: Η κρίση μάς ένωσε περισσότερο, κανείς δε θα αφηθεί μόνος και θα πρέπει να υποστηριχθούν κυρίως οι αδύναμοι».

Στο πλαίσιο αυτής της συμφωνίας η Ελλάδα αναμένεται να διαχειρισθεί τα επόμενα χρόνια ένα συνολικό ποσό που θα ξεπερνά τα 70 δισ. Τον ρωτάμε τι πρέπει να προσέξει για να μπορέσει να αξιοποιήσει σωστά αυτή τη μεγάλη αναπτυξιακή πρόκληση.

«Για την Ελλάδα προορίζονται τα περισσότερα κατά κεφαλήν κεφάλαια σε σχέση με τα υπόλοιπα κράτη-μέλη. Αυτό συνιστά μία μεγάλη επιτυχία του πρωθυπουργού κ. Μητσοτάκη, αλλά και δείγμα ότι η κυβέρνηση αυτή κατάφερε να κερδίσει ξανά εμπιστοσύνη πανευρωπαϊκά. Ταυτόχρονα, αποτελεί το γεγονός αυτό και έκφραση της αντίληψης που επικρατεί στις Βρυξέλλες και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, πως η Ελλάδα έχει αδήριτη ανάγκη τα χρήματα αυ-

Στιγμιότυπο από το Διεθνές Συμπόσιο Θεσσαλονίκης (2019) στο οποίο το KAS είναι συνδιοργανωτής.

Για την Ελλάδα προορίζονται τα περισσότερα κατά κεφαλήν κεφάλαια σε σχέση με τα υπόλοιπα κράτη-μέλη. Αυτό συνιστά μία μεγάλη επιτυχία του πρωθυπουργού κ. Μητσοτάκη, αλλά και δείγμα ότι η κυβέρνηση αυτή κατάφερε να κερδίσει ξανά εμπιστοσύνη πανευρωπαϊκά. Ταυτόχρονα, αποτελεί το γεγονός αυτό και έκφραση της αντίληψης που επικρατεί στις Βρυξέλλες και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, πως η Ελλάδα έχει αδήριτη ανάγκη τα χρήματα αυτά

Από πρόσφατη εκδήλωση για την ελληνική οικονομία με ομιλητές τον υπουργό Οικονομικών, τον αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και το διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας.

Φωτογραφία από εκδήλωση που διοργάνωσε το Ίδρυμα στα πλαίσια του Πανοράματος Σταδιοδρομίας και Επιχειρηματικότητας.

τά. Αυτό σημαίνει για την Αθήνα την ανάληψη μιας σημαντικής ευθύνης: διαχείριση των πόρων αυτών προσεκτικά και υπεύθυνα. Πρωταρχικής σημασίας είναι για μένα δύο τομείς: Η αειφόρος ανάπτυξη και η ανθεκτικότητα. Η αειφορία προϋποθέτει τη διαμόρφωση της οικονομίας αλλά και της κοινωνίας με γνώμονα την εξασφάλιση μιας αξιοπρεπούς ζωής για τα παιδιά μας, τις επόμενες γενιές, σε δέκα, είκοσι ή και τριάντα χρόνια. Αυτό σημαίνει περισσότερη προστασία του περιβάλλοντος, ισχυρότερη οικολογική συνείδηση, φιλικές προς το

περιβάλλον μορφές ενέργειας, αλλά και καλύτερη εκπαίδευση, λιγότερη γραφειοκρατία, περισσότερη συμμετοχικότητα στα κοινά σε τοπικό επίπεδο, λιγότερος συγκεντρωτισμός. Ανθεκτικότητα σημαίνει καλύτερη προετοιμασία για μελλοντικές κρίσεις, είτε πρόκειται για κάποιον νέο ιό ή πολύ πιθανότερα για τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής που θα επηρεάσει την Ελλάδα περισσότερο από άλλες χώρες».

Τον ρωτάμε για τη φετινή 85η ΔΕΘ. Μπορεί να μην έγινε λόγω του κορονοϊού, όμως οι συνεργασίες Γερμανίας και Ελλάδας βρίσκονται σε καλό επίπεδο. Πώς βλέπει γενικότερα τις σχέσεις των δύο χωρών; Θα μπορούσαν να βελτιωθούν κι άλλο; Και σε ποιους τομείς; Τι ρόλο μπορεί να παίξουν σε αυτήν την κατεύθυνση ιδρύματα, όπως το Konrad Adenauer Stiftung;

«Η απόφαση ακύρωσης της ΔΕΘ είναι μεν λυπηρή, αλλά απόλυτη κατανοητή λόγω των περιστάσεων. Η Έκθεση θα συνέβαλε στην εμβάθυνση των διμερών μας σχέσεων κυρίως σε οικονομικό επίπεδο, αλλά και σε άλλους τομείς. Η εικόνα των Γερμανών για τους Έλληνες έχει βελτιωθεί

σημαντικά τα τελευταία χρόνια, χάρη στη συνδρομή τους στο προσφυγικό ζήτημα, στην αντιμετώπιση του πρώτου κύματος της πανδημίας, αλλά και στην ανέκαθεν σπουδαία φιλοξενία των Ελλήνων στους πολλούς Γερμανούς τουρίστες. Από την άλλη η εικόνα που έχουν πολλοί Έλληνες για τους Γερμανούς δεν είναι δυστυχώς πολύ θετική. Σε αυτό συμβάλουν τα εγκλήματα μας κατά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Αυτά δεν πρόκειται να ξεχαστούν ποτέ. Μολαταύτα σήμερα η Ελλάδα και η Γερμανία στέκονται δίπλα δίπλα τόσο στην αντιμετώπιση της πανδημίας, όσο και όλων των προκλήσεων που δε γνωρίζουν σύνορα, όπως η ασφάλεια στα σύνορα της Ευρώπης, η αντιπαράθεση με την Τουρκία, ή η κλιματική αλλαγή. Εμείς ως ΚΑΣ συμπαρατασσόμαστε στο στόχο της αντιμετώπισης των ευρωπαϊκών προκλήσεων από Έλληνες και Γερμανούς από κοινού. Κι αυτό μέσω της εμπέδωσης της συνδιαλλαγής μεταξύ των χωρών μας κυρίως σε πολιτικό επίπεδο, αλλά και μέσω της χορήγησης υποτροφιών στη νέα γενιά. Μόνο έτσι θα προχωρήσουμε μπροστά στην Ευρώπη: Μαζί».

Γερμανία - Ελλάδα: Κοινοί τόποι και κοινές πορείες

Οι γονείς μου ήταν γαλλο-μαθείς -απολύτως λογικό δεδομένο καθώς στα δικά τους χρόνια η πιο δημοφιλής γλώσσα ήταν τα γαλλικά. Παρόλα αυτά, μπορώ σήμερα με σιγουριά να εκτιμήσω ότι έτρεφαν μία βαθιά πεποίθηση πως η προοπτική της Γερμανίας στη σύγχρονη εποχή και στα ευρωπαϊκά πράγματα θα ήταν σημαντική. Η δυναμική ανοικοδόμηση, το γερμανικό οργανωτικό πνεύμα σε συνδυασμό με μία μεγάλη παράδοση στον πολιτισμό και στον τεχνολογικό πολιτισμό προϋπέδειξαν για μία ανάλογη πορεία, παρά την ολοκληρωτική καταστροφή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Για το λόγο αυτό ίσως φρόντισαν και τα τρία παιδιά τους -εγώ και οι δύο μεγαλύτερες αδελφές μου- να αποκτήσουν γερμανική παιδεία. Η πρώτη ξένη γλώσσα που διδαχθήκαμε ήταν η γερμανική -και αυτό ήταν επιλογή δική τους. Πέραν αυτών, οι δύο αδελφές μου φοίτησαν στη Γερμανική Σχολή Θεσσαλονίκης, με τη μία μάλιστα να συνεχίζει της σπουδές της στη Βόννη, πρωτεύουσα της τότε Δυτικής Γερμανίας. Εγώ τελικά επέλεξα το Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Το πρώτο μου ταξίδι εκτός Ελλάδας ήταν στο Δυτικό Βερολίνο όπου ζούσε ο αδελφός της μητέρας μου με την οικογένεια του από τη δεκαετία του 1960, όταν πολλοί Έλληνες μετανάστευσαν με το όνειρο ενός καλύτερου αύριου. Οι πρώτες μου εικόνες από χώρα του εξωτερικού ήταν από τη Γερμανία -θυμάμαι μάλιστα ατέλειωτες συζητήσεις με τα ξαδέλφια μου τα καλοκαίρια για τη ζωή εκεί, την εκπαίδευση και τις διαφορές ανάμεσα στην Ελλάδα και τη Γερμανία. Διαφορές στην κουλτούρα, στην καθημερινότητα, τις υποδομές - σε όλα όσα έκαναν εντύπωση τότε στα μάτια ενός παιδιού.

Όλα αυτά τα βιώματα εντυπώθηκαν στη συνείδησή μου μαζί με τη μεγάλη μου αγάπη για τη μουσική και την τεράστια συμβολή των γερμανών συνθετών της κλασικής μουσικής, που πλαισίωσε αυτόν τον θαυμασμό και φώτισε νέες οπτικές της πολιτιστικής πα-

ρακαταθήκης της χώρας αυτής.

Τα χρόνια πέρασαν και η πορεία των χωρών της ηπείρου εντός του μεγαλύτερου υπερεθνικού «πειράματος» που γνώρισε η ανθρωπότητα -αυτό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άμβλυσε τις αντιθέσεις, τις ιστορικές πληγές και συνέτεινε σε μία πορεία σύγκλισης του βιοτικού επιπέδου. Η Γερμανία συστηματικά και έμπρακτα απομακρύνθηκε από το σκοτεινό παρελθόν και αναδείχθηκε σε ατμομηχανή της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και η Ελλάδα διεκδίκησε την ισοτιμία στο διεθνές και ευρωπαϊκό περιβάλλον και επιχείρησε το άλμα προς τα εμπρός.

Η παροδική όξυνση των αισθημάτων ανάμεσα στις δύο χώρες κατά την οξεία ελληνική οικονομική κρίση ήταν μία φάση που δοκίμασε ξανά τις σχέσεις των δύο λαών, όμως το ποτάμι της Ιστορίας δεν γυρίζει πίσω.

Και φτάνουμε στο σήμερα, που ως δήμαρχος πλέον της πόλης μου πραγματοποιώ το πρώτο επίσημο ταξίδι μου στο Βερολίνο και πάλι στο πλαίσιο μίας ενδιαφέρουσας ημερίδας της Ελληνογερμανικής Συνέλευσης. Ταξίδι που μόνον σε εθιμοτυπικό δεν εξελίχθηκε καθώς προέκυψε μία εξαιρετικά καρποφόρα εξέλιξη. Η δική μας στρατηγική επιλογή να ενισχύσουμε με κάθε τρόπο τις αστικές συγκοινωνίες συγχρονίστηκε με τη διαθεσιμότητα του αδελφοποιημένου με τη Θεσσαλονίκη δήμου της Λειψίας να προσφέρει σε εξαιρετικά χαμηλή τιμή, αστικά λεωφορεία προς ικανοποίηση των αναγκών. Αποτέλεσμα αυτής της συνεργασίας η κυκλοφορία 50 επιπλέον οχημάτων στους δρόμους της πόλης και τρανταχτό παράδειγμα πως η συνεργασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο μπορεί να φέρει αποτελέσματα άμεσα και σε κάθε επίπεδο.

Αλλά και πέραν αυτού συμφωνήσαμε να συνεργαστούμε και στον τομέα διαχείρισης των απορριμμάτων, σε συμβουλευτικό επίπεδο, με μεταφορά καλών πρακτικών. Τέλος, θεωρώ εξίσου σημαντική την φιλοξενία της έδρας του υπό σύσταση Ελληνογερμανικού Ιδρύματος Νεολαίας στη Θεσσαλονίκη -ενός φορέα που καταστατικά αποσκοπεί στη βαθιά γνώση και κατανόηση των ιστορικών διαφορών και ταυτόχρονα επενδύει στη σφυρηλάτηση ισχυρών δεσμών ανάμεσα στις δύο χώρες.

Φέτος μάλιστα, στο πλαίσιο της 85ης ΔΕΘ τιμώμενη χώρα ήταν η Γερμανία και προγραμματίζονταν ιδιαίτερα σημαντική εκπροσώπηση και συμμετοχή στα δρώμενα. Συμμετοχή σε πολιτικό αλλά και επιχειρηματικό επίπεδο που δυστυχώς, λόγω ανωτέρας βίας, δεν πραγματοποιείται.

Αφήνουμε λοιπόν ανοικτό παρά-

θυρο επικοινωνίας και συνεργασίας. Δεν παραιτούμαστε των όποιων ιστορικών διαφορών, η Ευρώπη δυστυχώς υπήρξε θέατρο πολλών τέτοιων στο παρελθόν, επενδύουμε όμως στο μέλλον. Δεν παραγνωρίζουμε πιθανές διαφορετικές προσεγγίσεις σε σειρά ζητημάτων, επενδύουμε όμως στα σημεία σύγκλισης, συναντίληψης και αμοιβαίας ωφέλειας. Αυτός είναι ο δρόμος που επιλέγουμε, αυτή είναι η πεμπουσία της κοινής μας ευρωπαϊκής πορείας.

Η δική μας στρατηγική επιλογή να ενισχύσουμε με κάθε τρόπο τις αστικές συγκοινωνίες συγχρονίστηκε με τη διαθεσιμότητα του αδελφοποιημένου με τη Θεσσαλονίκη δήμου της Λειψίας να προσφέρει σε εξαιρετικά χαμηλή τιμή, αστικά λεωφορεία προς ικανοποίηση των αναγκών. Αποτέλεσμα αυτής της συνεργασίας η κυκλοφορία 50 επιπλέον οχημάτων στους δρόμους της πόλης και τρανταχτό παράδειγμα πως η συνεργασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο μπορεί να φέρει αποτελέσματα άμεσα και σε κάθε επίπεδο

ΝΙΩΣΤΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΕΝΟΙ!

Η ΚΛΕΕΜΑΝΝ, η Νο 1 εταιρία ανελκυστήρων στην Ελλάδα, με γνώμονο τη δημόσια ασφάλεια, παρουσιάζει μία σειρά καινοτόμων λύσεων για την προστασία της υγείας των επιβατών του ανελκυστήρα.

1 Αποστείρωση αέρα στο εσωτερικό του θαλάμου

ΚΛΕΕΜΑΝΝ ELEVATOR AIR PURIFIER

Το Elevator Air Purifier λειτουργεί σε 2 φάσεις και χρησιμοποιεί «Μοριακό Υλικό» (Molecular Material) και UV ακτινοβολία για την πλήρη αποστείρωση του αέρα που διαχέεται στο θάλαμο του ανελκυστήρα.

2 Ασφαλής και ανέπαφη χρήση του ανελκυστήρα

ΑΝΤΙΒΑΚΤΗΡΙΑΚΑ ΚΟΜΒΙΑ ΚΛΕΕΜΑΝΝ

Τα κομβία Blue Line K2H-42H με νανοαποστείρωση αργύρου παρέχουν προστασία από βακτήρια και μύκητες και μειώνουν σημαντικά τον κίνδυνο μόλυνσης.

ΚΟΜΒΙΑ ΑΝΕΠΑΦΗΣ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΛΕΕΜΑΝΝ

Με τα κομβία αντοχής ενεργοποίησης, ο χρήστης προσηλνίζει το κομβίο στην περιοχή ετοιμότητας χωρίς να το αγγίζει σε απόσταση έως 1 cm, και το κομβίο ενεργοποιείται χωρίς φυσική επαφή.

KLEEMANN

Η Νο 1 εταιρία ανελκυστήρων στην Ελλάδα

Βασική επιχείρηση
σε περισσότερες από 100 χώρες

#StaySafe
Εμείς φροντίζουμε για εσάς

Η ασφαλέστερη εταιρία ή εταιρίες προσηλνιστήρων και θέματα υγείας για την ΚΛΕΕΜΑΝΝ. Η ΚΛΕΕΜΑΝΝ δραστηριοποιείται με χάρη στο ακέραιο ελληνικό και ευρωπαϊκό κοινωνικό σύστημα.

kleemannlifts.com

Οι δύο χώρες να επιχειρήσουν να γνωρίσουν σε βάθος την κοινή τους ιστορία

Οκτώ χρόνια συμπλήρωσε τον φετινό Ιούνιο το Ίδρυμα Χάινριχ Μπελ στην Ελλάδα. Όταν εκείνες τις ημέρες έγινε γνωστό ότι το κόμμα των Πρασίνων της Γερμανίας άνοιξε γραφείο στη χώρα μας και επέλεξε τη Θεσσαλονίκη και όχι την Αθήνα για έδρα του τα σχόλα ήταν θετικά. «Με αυτή την κίνηση υπογραμμίσαμε συμβολικά την πεποίθησή μας ότι το νέο μοντέλο ανάπτυξης που χρειάζεται επιτακτικά η χώρα συμπεριλαμβάνει την αποκέντρωση από τον σημερινό υδροκεφαλισμό, την ισορροπημένη ανάπτυξη όλων των περιφερειών και την ενίσχυση του ρόλου των δήμων», τονίζει η Όλγα Δρόσου, που έστησε το γραφείο και ήταν η πρώτη διευθύντριά του. Στη συνέντευξη που ακολουθεί η κ. Δρόσου αλλά και ο Μιχάλης Γουδής που ορίστηκε ως νέος διευθυντής του γραφείου κάνουν απολογισμό της οκταετίας, τοποθετούνται για τις ελληνογερμανικές σχέσεις αλλά και για τα μηνύματα που θα πρέπει να πάρουμε από την πανδημία του κορονοϊού.

Γιατί εγκατασταθήκαμε στη Θεσσαλονίκη...

Όλγα Δρόσου

Πώς προέκυψε το 2012 η δραστηριοποίηση του Heinrich Böll Stiftung, του πολιτικού Ιδρύματος των Πρασίνων της Γερμανίας, στην

Ελλάδα με την ίδρυση ενός γραφείου στη Θεσσαλονίκη;

Το Ίδρυμα μας αποφάσισε να δραστηριοποιηθεί στην Ελλάδα τον Ιούνιο του 2012 μετά από πρόσκληση της Γερμανικής κυβέρνησης προς τα γερμανικά πολιτικά Ιδρύματα να αναλάβουν δράση στην Ελλάδα προκηρύσσοντας και χρηματοδοτώντας ένα νέο πρόγραμμα ειδικά για την Ελλάδα. Τα πολιτικά Ιδρύματα κλήθηκαν να συμβάλλουν με τα δικά τους πολιτικά προγράμματα και εργαλεία στο στόχο του προγράμματος που ήταν η ενδυνάμωση της ευρωπαϊκής προοπτικής της Ελλάδας και η βελτίωση των ελληνογερμανικών σχέσεων. Επιλέξαμε να εγκατασταθούμε στη Θεσσαλονίκη πιστεύοντας πως μπορούμε να συμβάλουμε κι εμείς στην αναζήτηση μίας νέας φυσιογνωμίας για αυτή την υπέροχη πόλη, την οποία επιχειρούσε η τότε διοίκηση του Γιάννη Μπουτάρη. Πέρα από αυτό όμως, υπογραμμίσαμε συμβολικά με αυτή την κίνηση την πεποίθησή μας, ότι το νέο μοντέλο ανάπτυξης που χρειάζεται επιτακτικά η χώρα συμπεριλαμβάνει την αποκέντρωση από τον σημερινό υδροκεφαλισμό, την ισορροπημένη ανάπτυξη όλων των περιφερειών και την ενίσχυση του ρόλου των δήμων.

Πώς κύλησαν αυτά τα 8 χρόνια που δουλεύει στο Ίδρυμα στην Ελλάδα; Ποιος είναι ο απολογισμός σας;

Η έδρα του γραφείου μας είναι μεν στη

Θεσσαλονίκη, οι δράσεις μας όμως εξαπλώνονται σε όλη τη χώρα. Μέλημά μας είναι να ενδυναμώσουμε τις δυνάμεις αυτές της ελληνικής κοινωνίας που έχουν όραμα και αναζητούν νέες, καινοτόμες και βιώσιμες λύσεις σε κοινωνικά, περιβαλλοντικά ή άλλα προβλήματα. Με μία μικρή, αλλά ενεργητική ομάδα συνεργατών και συνεργατριών καταφέραμε αρκετά σε αυτή τη κατεύθυνση στις θεματικές που εστίασαμε τη δουλειά μας. Οι εκδόσεις μας όπως η Ενεργειακή Φτώχεια στην Ελλάδα, ο Αντισημιτισμός στην Ελλάδα σήμερα, όπως και η εκπαιδευτική πλατφόρμα kalomathe.gr είναι μερικά δείγματα του θεματικού εύρους της συνεισφοράς μας.

Πώς εκτιμάτε την εξέλιξη των ελληνογερμανικών σχέσεων τα τελευταία χρόνια που λειτουργεί το Ίδρυμα στην Ελλάδα;

Οι έντονες συναισθηματικές φορτίσεις που επικρατούσαν στη περίοδο των μνημονίων και των εκατέρωθεν πολιτικών αναβίσεων και στους δύο λαούς στερεότυπα, προκαταλήψεις και ακραίες θέσεις για τον άλλο, που θεωρούσαμε ότι είχαν ξεπεραστεί στην ενωμένη πια Ευρώπη. Δυστυχώς δεν είναι όμως έτσι. Σήμερα, στη μετα-μνημονιακή εποχή, πολλές από τις ακρότητες που δημοσιευθήκαν τότε δεν εκφράζονται πλέον στο δημόσιο λόγο. Παρόλα αυτά παραμένουν ανοικτά ζητήματα που δηλητηριάζουν τις διμερείς σχέσεις, τα οποία προέχονται από την σκοτεινή εποχή της γερμανικής κατοχής και των ναζιστικών εγκλημάτων σε Έλληνες, Χριστιανούς και Εβραίους. Όσο αυτά τα ζητήματα δεν αντιμετωπίζονται με ευθύτητα και ειλικρίνεια, και όσο και οι δύο λαοί δεν επιχειρούν να γνωρίσουν σε βάθος την κοινή τους ιστορία, οι σχέσεις θα παραμείνουν επιβαρυνμένες, όσο φιλικές και θερμές μπορεί να είναι μεταξύ των απλών ανθρώπων.

«Η πρόκληση είναι να αλλάξουμε το μείγμα της καθημερινότητάς μας»

Μιχάλης Γουδής

Πόσο συνειδητοποιημένοι είναι οι Έλληνες σε θέματα οικολογίας και πράσινης ανάπτυξης;

Νομίζω η συνειδητοποίηση προκύπτει από μία σύνθετη διαδικασία που περιλαμβάνει την ενημέρωση από τη μεριά των αρμόδιων φορέων σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, την εκπαίδευση στα σχολεία και φυσικά καταλήγει στην ατομική ευθύνη των πολιτών. Η τελευταία παρατηρούμε σε πολλές περιπτώσεις να είναι σε υψηλότερο επίπεδο από τη δράση των αρμοδίων, όπως για παράδειγμα, στον τομέα της ανακύκλωσης. Ειδικά για την πράσινη ανάπτυξη, μολονότι γίνονται αισθητές οι επιπτώσεις του μη βιώσιμου μοντέλου που ακολουθήθηκε τις τελευταίες δεκαετίες, δεν υπάρχει ξεκάθαρη επικοινωνία και στρατηγική για την αλλαγή της πορείας.

Άλλαξε κάτι η πανδημία στον τρόπο σκέψης του Ευρωπαίου και του Έλληνα;

Τα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας, με κυριότερο τα lockdowns που επιβλήθηκαν, μας έδειξαν παντού -όχι μόνο στην Ελλάδα ή την Ευρώπη- πως μπορεί να είναι ο κόσμος μας, αν μπει ένα φρένο στις παράλογες ταχύτητες παραγωγής και κατανάλωσης που έχουν οδηγήσει τον πλανήτη μας στα όρια του. Η πρόκληση που έχουμε μπροστά μας τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη είναι να αλλάξουμε το μείγμα της καθημερινότητάς μας, διατηρώντας στοιχεία που μέσα στην έξαρση της πανδημίας φάνηκε να έχουν θετική επίδραση, π.χ. χρήση ήπιων μέσων μετακίνησης.

Ποια είναι τα σχέδια για το μέλλον της Heinrich Böll Stiftung στη Θεσσαλονίκη;

Διατηρώντας σταθερούς τους πυλώνες τις δουλειάς μας γύρω από την εμπέδωση της δημοκρατίας, ιδιαίτερα δε της έμφυλης δημοκρατίας, και την εμπέδωση της οικολογίας σε όλες τις εκφάνσεις της καθημερινής ζωής, θα ενισχύσουμε τη στόχευσή μας σε δύο πεδία. Αφενός, θα εργαστούμε και σε περιφερειακό επίπεδο, χάρη στο ισχυρό διεθνές δίκτυο των γραφείων μας προς την κατεύθυνση της επίλυσης του προσφυγικού προβλήματος και της εξεύρεσης κοινά αποδεκτών ευρωπαϊκών πολιτικών για το άσυλο και την μετανάστευση. Αφετέρου, θα επιχειρήσουμε να ενισχύσουμε πρακτικά το ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης προς την κατεύθυνση της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης με έμφαση σε κομβικά ζητήματα που όμως μέχρι σήμερα δεν αποτελούσαν, τυπικά, αρμοδιότητές της, όπως η κατοικία.

PREMIUM ΣΕΙΡΑ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

Η ΠΛΑΤΙΝΕΝΙΑ ΣΑΣ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ

Ανακαλύψτε
τη νέα σειρά χρωμάτων
ανώτερης ποιότητας του συστήματος χρωματισμού
ISOMAT COLOR SYSTEM στους εντυπωσιακούς μεταλλιζέ κάδους.

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας
www.isomat.gr

«Η πόλη είναι από πολλές απόψεις ενδιαφέροντα και ελκυστική», λέει ο διευθυντής του μορφωτικού ιδρύματος Δρ Rudolf Bartsch

Γλώσσα, πολιτισμός και εκδηλώσεις στο Goethe Institut στη Θεσσαλονίκη

Η φημολογία λέει ότι τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του Goethe Institut στη Θεσσαλονίκη ο πρώτος του διευθυντής ονόματι Kurt Graf von Posadowsky-Wehner είχε να αντιμετωπίσει κάθε είδους προβλήματα μέχρι να μάθουν οι Έλληνες και οι Θεσσαλονικείς τι εστί το νέο αυτό μορφωτικό ίδρυμα. Ήταν το 1955 όταν ξεκίνησε η λειτουργία του στην πόλη και όπως έλεγε ο πρώτος του διευθυντής σε μία παλιά εξομολόγησή του «στα πρώτα χρόνια ήταν πολλοί εκείνοι που με καλούσαν στο τηλέφωνο ζητώντας να μιλήσουν με τον κ. Γκέτε: Νόμιζαν πως ο 'Goethe' ήταν ο ιδιοκτήτης ενός ιδιωτικού ινστιτούτου. Εγώ απα-

ντούσα πάντα: 'ο ίδιος' ή 'αυτοπροσώπως'. Δεν είχε νόημα να κάνω μάθημα γερμανικής φιλολογίας σε ανθρώπους που ενδιαφέρονταν αποκλειστικά για τη γλώσσα».

Στη συνέχεια σιγά σιγά το Goethe Institut Thessaloniki μεγάλωσε. Από την Τιμισοκή πήγε στην Λεωφόρο Νίκης και από εκεί στο όμορφο κτίριο επί της οδού Βασιλίσσης Όλγας 66, όπου παλιά στεγαζόταν η Γερμανική Σχολή Θεσσαλονίκης, που μετακόμισε στη Θέρμη. Εκεί το Ίδρυμα έχει κλείσει ήδη 65 χρόνια ζωής και ο διευθυντής είναι σήμερα ο Δρ Rudolf Bartsch, με τον οποίο είχαμε μία πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση.

Στην αρχή τον ρωτάμε τι από

τα τρία είναι τελικά το Goethe Institut στη Θεσσαλονίκη: Γερμανική γλώσσα, πολιτισμός ή εκδηλώσεις;

«Το Goethe Institut προωθεί τη εκμάθηση της γερμανικής γλώσσας στο εξωτερικό και τη διεθνή πολιτισμική συνεργασία και μεταδίδει μία ευρεία και σύγχρονη εικόνα της Γερμανίας. Το Goethe Institut στη Θεσσαλονίκη καλύπτει και τους τρεις αυτούς τομείς. Διαθέτουμε μία βιβλιοθήκη με ένα κέντρο πληροφόρησης, παραδίδουμε μαθήματα γλώσσας όλων των επιπέδων σε παιδιά, νέους και ενήλικους, διεξάγουμε διεθνείς αναγνωρισμένες εξετάσεις και υποστηρίζουμε σχολεία και πανεπιστήμια στην Ελλάδα για την μετεκπαίδευση

και την επιμόρφωση καθηγητών της γερμανικής γλώσσας. Μαζί με εταίρους μας από την Ελλάδα διοργανώνουμε εκδηλώσεις πολιτισμού σε όλους τους τομείς και προωθούμε τη δημιουργική σκηνή στη Θεσσαλονίκη», τονίζει.

Ενδεικτικοί είναι και οι αριθμοί που μας δίνει ο διευθυντής του Goethe Institut Thessaloniki για τους ανθρώπους που το επισκέπτονται. «Τον περασμένο χρόνο παρακολούθησαν τα μαθήματα γερμανικών του ινστιτούτου περίπου 600 άτομα, ενώ περίπου 5.000 εξετάσεις γλώσσας διοργανώθηκαν από εμάς. Τα τελευταία χρόνια ήρθαν στις εκδηλώσεις μας ετήσια από 10.000 έως 45.000 άτομα»,

απαντά ο κ. Bartsch.

Τον ρωτάμε πόσο δύσκολο ή πόσο εύκολο είναι σε εποχές πανδημίας για ένα μορφωτικό ίδρυμα να δημιουργεί πολιτισμό.

«Ο πολιτισμός ζει από το κοινό, τις διαζώσεις συναντήσεις και την κοινωνική παρουσία. Στις εποχές της πανδημίας αυτό είναι σχεδόν αδύνατο, γι' αυτό και αναγκαστήκαμε δυστυχώς να ακυρώσουμε την τελευταία στιγμή αρκετές εκδηλώσεις. Παρόλα αυτά τους τελευταίους μήνες καταφέραμε να δημιουργήσουμε για ένα ευρύ κύκλο ανθρώπων που ενδιαφέρονται για τον πολιτισμό και με τη βοήθεια ψηφιακών μέσων μία ελκυστική προσφορά».

Τα μαθήματα γλώσσας προσφέρονται το τελευταίο διάστημα και online. Τα βιβλία μπορεί κανείς να τα δανειστεί και μέσω του ίντερνετ (Onlineihe), επίσης μπορεί κα-

Τον περασμένο χρόνο παρακολούθησαν τα μαθήματα γερμανικών του ινστιτούτου περίπου 600 άτομα, ενώ διοργανώθηκαν περίπου 5.000 εξετάσεις γλώσσας.

Τις επόμενες εβδομάδες θα κάνουμε δυνατή τη διαμονή στο Goethe Institut Thessaloniki ενός καλλιτέχνη, ενός συγγραφέα και ενός μουσικού από τη Γερμανία. Οι φιλοξενούμενοι ερευνούν για θέματα που έχουν σχέση με ελληνικό πολιτισμό, κλείνουν επαφές με ειδικούς και προωθούν έτσι τις πολιτισμικές ανταλλαγές μεταξύ Ελλάδας - Γερμανίας

Δρ Rudolf Bartsch
Διευθυντής Goethe Institut
Θεσσαλονίκης

νείς να δει γερμανικές ταινίες στην τηλεόραση του σπιτιού του -μία προσφορά που έχει γίνει δεκτή με πολύ θετικό τρόπο. Ακόμη χάρη στη συνεργασία με την ελληνική εταιρεία ARTBOX μπορέσαμε να διοργανώσουμε με μεγάλη επιτυχία μέσω της πλατφόρμας ZOOM πολλά workshops και σεμινάρια που αφορούν καλλιτεχνικά θέματα. Μέσω των σελίδων μας στο ίντερνετ (www.goethe.de/thessaloniki) και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ενημερώνουμε κάθε ενδιαφερόμενο για επίκαιρες προσφορές.

«Ποια είναι τα σχέδια για το μέλλον;» τον ρωτάμε. Ο κ. Bartsch μας απαντά: «Τις επόμενες εβδομάδες θα κάνουμε δυνατή τη διαμονή στο Goethe Institut Thessaloniki ενός καλλιτέχνη, ενός συγγραφέα και ενός μουσικού από τη Γερμανία. Το πρόγραμμα αυτό υποστηρίζεται από τον δήμο της Λειψίας και το Κέντρο Τέχνης Halle 14. Οι φιλοξενούμενοι ερευνούν εδώ στη Θεσσαλονίκη για θέματα που έχουν σχέση με ελληνικό πολιτισμό, κλείνουν επαφές με ειδικούς και προωθούν έτσι τις πολιτισμικές ανταλλαγές μεταξύ της Ελλάδας και της Γερμανίας. Μαζί με το Ίδρυμα Υποτροφιών Robert-Bosch θα παρουσιάσουμε μία τελική εκδήλωση του προγράμματος START που έτρεξε τα τελευταία πέντε χρόνια με στόχο την προώθηση στην Ελλάδα της δημιουργικής βιομηχανίας μέσω ίντερνετ. Περισσότερα για το πρόγραμμα που ξεκίνησε στις 9 Σεπτεμβρίου μπορείτε να πληροφορηθείτε στη διεύθυνση <https://www.startgreece.net/event/bazaar-ideas-shifting-perspectives>».

Για το τέλος η ερώτηση αφορά στις εντυπώσεις του από τη Θεσσαλονίκη. «Ζω εδώ και τρία χρόνια στη Θεσσαλονίκη και είμαι πολύ χαρούμενος γι' αυτό. Η πόλη είναι από πολλές απόψεις ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα και ελκυστική. Η ποιότητα ζωής είναι ιδιαίτερα υψηλή, εξαιτίας ιδίως της φιλικής διάθεσης και της κοινωνικότητας των ανθρώπων», καταλήγει.

132 χρόνια προσφοράς στην εκπαίδευση και την πόλη

Όταν στις 13 Φεβρουαρίου του 1888 ο August Sigmund ως διευθυντής και μοναδικός δάσκαλος εγκαινίαζε τη Γερμανική Σχολή Θεσσαλονίκης, στο Βερολίνο κυβερνούσε ο Κάιζερ Wilhelm, στην Αυστρία ο Κάιζερ Franz Joseph και η Θεσσαλονίκη ανήκε στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Το σχολείο ήταν εξαρχής ιδιωτικό και φορέας του ήταν η Γερμανική Σχολική Εφορεία, που είχε συσταθεί δύο χρόνια πριν. Η συνεισφορά της διεύθυνσης Ανατολικών Σιδηροδρόμων στα έξοδα λειτουργίας του σχολείου ανερχόταν σε 144 τουρκικές λίρες το χρόνο, οι κυβερνήσεις των Κάιζερ από τη Γερμανία και την Αυστρία παρείχαν μικρές επιδοτήσεις. Τα λιτά αυτά μέσα επαρκούσαν και από τη στιγμή που και οι τουρκικές αρχές είχαν δώσει το ελεύθερο, το scho-

λείο εξελίχθηκε με γρήγορο ρυθμό σε μία πολυεθνική κοινότητα αξιόλογου μεγέθους. Το 1898 είχε 214 μαθητές, το 1914 είχε φτάσει τους 401 και διδάσκονταν τέσσερις γλώσσες: Γερμανικά, Γαλλικά, Τουρκικά και Ελληνικά. Η ποικιλία των γλωσσών δείχνει ότι το σχολείο στρεφόταν συνειδητά στα παιδιά ντόπιων οικογενειών, τα οποία και αποτελούσαν ένα μεγάλο μέρος των μαθητών του σχολείου. Μία στατιστική του 1913 αναφέρει τόσο Γερμανούς και αυστριακούς μαθητές, όσο και μια μεγάλη μερίδα παιδιών εβραϊκών (123), ελληνικών (51), και τουρκικών (18) οικογενειών καθώς και παιδιά Σέρβων, Βουλγάρων, Αρμενίων, Άγγλων, Γάλλων και Ιταλών. Ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος διέκοψε τη δράση του σχολείου για 9 χρόνια, μετά τον δεύτερο χρειάστηκε να περάσουν 11 χρό-

νια, για να ξανάλειτουργήσει το σχολείο, ενώ άλλη μία σημαντική ημερομηνία είναι το 1996 όταν η Γερμανική Σχολή μετακόμισε από το γνωστό κτίριο της Βασιλίσσης Όλγας στο υπερσύγχρονο κτίριο στην περιοχή της Θέρμης, δίπλα στο Praktiker.

Από το 1888 και μέχρι και σήμερα, το σχολείο προσαρμόζει

συνεχώς το πρόγραμμά της στα νέα δεδομένα στην εκπαίδευση αλλά και στις κοινωνικές ανάγκες που ξεσπούν από κρίσεις, όπως κορονοϊός.

Μία σχολή με ιστορία 132 ετών, με αμέτρητους μαθητές και διεθνείς προοπτικές αποτελεί κάθε χρόνο μία από τις καλύτερες επιλογές των γονέων για την εκπαί-

δευση των παιδιών τους. Από το νηπιαγωγείο έως και το λύκειο, στο παιδαγωγικό τους έργο υπάρχει ιδιαίτερη βαρύτητα στην κατάκτηση της γερμανικής γλώσσας και πολιτισμού, τόσο στον τομέα της διδασκαλίας όσο και σε περιστάσεις της καθημερινής ζωής.

Όπως είχε τονίσει ο διευθυντής της Γερμανικής Σχολής Θεσσαλονίκης Alexander Viering (αριστερά) σε συνέντευξη που παραχώρησε στο makthes.gr η Γερμανική Σχολή Θεσσαλονίκης έχει πιστοποιηθεί ως «εξαιρετικό γερμανικό σχολείο του εξωτερικού» και είναι ένας χώρος μάθησης και ζωής, με παράδοση πάνω από 130 χρόνια. Έχει τη φήμη ενός από τα καλύτερα ιδιωτικά σχολεία της περιφέρειας και της Ελλάδας γενικότερα. Αποτελεί μέρος της εξωτερικής πολιτικής της ΟΔΓ στον τομέα του πολιτισμού και της εκπαίδευσης.

Ως ιδιωτικό σχολείο διοικείται από τη Γερμανική Σχολική Εφορεία και χρηματοδοτείται από τα δίδακτρα. Ιδιαίτερο προνόμιο της Σχολής αποτελεί η οικονομική υποστήριξη της από την ΟΔΓ,

μεταξύ άλλων με τα ετήσια κονδύλια, με την αποστολή διδακτικού προσωπικού από τη Γερμανία και την προσφορά υπερσύγχρονων κτιριακών εγκαταστάσεων.

Όπως σημειώνει ο κ. Viering η παιδαγωγική εργασία στη Γερμανική Σχολή Θεσσαλονίκης χαρακτηρίζεται μεταξύ άλλων από τον διάλογο και τη συνάντηση μεταξύ του γερμανικού και του ελληνικού πολιτισμού και γλωσσών. «Η προοπτική της Ευρώπης με τις θεμελιώδεις αρχές της, όπως τη διαφύλαξη της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, την εξασφάλιση της δημοκρατίας και της ελευθερίας, αποτελεί μία από τις βασικές αρχές της φιλοσοφίας μας στην καθημερινή εργασία. Η διδασκαλία και οι εξωδιδακτικές δραστηριότητες έχουν ως στόχο κυρίως την απόκτηση δεξιοτήτων, οι οποίες προετοιμάζουν με επιτυχία τους μαθητές μας για σπουδές και επαγγελματική σταδιοδρομία. Όλοι όσοι εργάζονται στο σχολείο δεσμεύονται στο ιδανικό της καλλιέργειας της δημιουργικότητας, ώστε να δίνεται χώρος για την ανάπτυξη και αξιοποίηση των ατομικών ικανοτήτων του καθενός και του αμοιβαίου σεβασμού, ως βασικής αρχής της καθημερινής επικοινωνίας μεταξύ μας. Θέλουμε με αυτόν τον τρόπο να συντελέσουμε στη διαμόρφωση των μαθητών μας, Ελλήνων, Γερμανών και άλλων εθνικοτήτων και πολιτισμών, σε αυριανούς πολίτες του κόσμου, με διαυγή νου, εναργές πνεύμα, ελεύθερη σκέψη και πλατιούς ορίζοντες. Έτσι, ιδιαίτερη βαρύτητα στο παιδαγωγικό μας έργο αποκτά η κατάκτηση της γερμανικής γλώσσας και πολιτισμού, από το Νηπιαγωγείο μέχρι το απολυτήριο, τόσο στον τομέα της διδασκαλίας όσο και σε περιστάσεις της καθημερινής ζωής. Βασική βέβαια προϋπόθεση για ένα μελλοντικό πολίτη του κόσμου αποτελεί η καλλιέργεια της πολυγλωσσίας των μαθητών μας, ιδιαίτερα της μητρικής γλώσσας, της ελληνικής, και του πολιτισμού, ως σημαντικού συστατικού στοιχείου της καθημερινής ζωής. Επιπλέον θέλουμε να υποστηρίξουμε τους μαθητές μας, ώστε να ωριμάσουν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες, που είναι σε θέση να

διαμορφώνουν κριτική άποψη για πολιτικά, ιστορικά και γεωγραφικά γεγονότα του παρελθόντος και του παρόντος, και να αποκτήσουν αυτονομία στην κρίση και στη δράση τους. Στο τέλος της φοίτησής τους οι μαθητές μας αποκτούν το Γερμανικό Διεθνές Απολυτήριο, που τους δίνει τα εφόδια να ξεκινήσουν την ακαδημαϊκή και επαγγελματική τους σταδιοδρομία σύμφωνα με τις ιδιαίτερες κλίσεις και ενδιαφέροντά τους, στην Ελλάδα, στη Γερμανία ή σε κάποια άλλη χώρα μέσα και έξω από την Ευρώπη» απαντά. Τι δυνατότητες έχει ένα μαθητής της ΓΣΘ με το Διεθνές Γερμανικό Απολυτήριο DIA; Ήταν η επόμενη ερώτηση προς τον κ. Viering.

«Οι απόφοιτοι της Γερμανικής Σχολής αποκτούν το Γερμανικό Διεθνές Απολυτήριο DIA, ισότιμο και αντίστοιχο με το απολυτήριο του Ελληνικού Λυκείου, με το οποίο εισάγονται στα πανεπιστήμια της Γερμανίας και άλλων ευρωπαϊκών χωρών χωρίς εξετάσεις (μόνο με τον βαθμό του απολυτηρίου) και χωρίς δέσμευση προσανατολι-

σμού, σε όποια σχολή επιθυμούν, εφόσον το επιτρέπει ο βαθμός τους. Επίσης το DIA θεωρείται πολύ αξιόλογο προσόν στα πανεπιστήμια των ΗΠΑ. Τέλος, οι κάτοχοι του Γερμανικού Διεθνούς Απολυτηρίου έχουν δικαίωμα πρόσβασης στο ελληνικό πανεπιστήμιο κατόπιν συμμετοχής στις πανελλαδικές εξετάσεις. Πρέπει να σημειωθεί ότι για τη συμμετοχή στις πανελλαδικές εξετάσεις, εκτός από το τυπικό δικαίωμα συμμετοχής, υπάρχει και στοχευμένη προετοιμασία για την επιτυχία του μαθητή σ' αυτές, σημειώνει.

Φυσικά ένα σχολείο ζει στα χρόνια από τους ανθρώπους του, που δεν είναι άλλοι από τους αποφοίτους του, που αποτελούν και τη ζωντανή του διαφήμιση. Έτσι και οι απόφοιτοι και οι απόφοιτες της Γερμανικής Σχολής Θεσσαλονίκης που έχουν καταφέρει να διαπρέψουν σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, της πολιτισμικής και της επιχειρηματικής ζωής τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Η συμβίωση εξαρτάται και από τους δύο

Είμαι ίσως από τους ελάχιστους Θεσσαλονικείς που έζησε τόσο εκ του σύνεγγυς τη Γερμανία και τους Γερμανούς. Σχεδόν πάνω από πενήντα χρόνια η Γιολάντα Παπαθανασοπούλου συμβίωσε στη Θεσσαλονίκη και εντός έδρας με μία διαφορετική κουλτούρα, τη γερμανική. Στην αρχή ως μαθήτρια της Γερμανικής Σχολής Θεσσαλονίκης, στη συνέχεια ως εκπαιδευτικός και για πολλά χρόνια ως γυμνασιάρχης του σχολείου μέχρι τη συνταξιοδότησή της φέτος το καλοκαίρι. Ξέρει δηλαδή τους Γερμανούς... απ' έξω και ανακατωτά. Το συμπέρασμά της; Ότι καμιά συμβίωση δεν γίνεται χωρίς διαρκή προσαρμογή και συνεχή αναθεώρηση. Η πρώτη ερώτηση αφορά στα παλιά χρόνια.

Τι θυμάστε από τα πρώτα χρόνια στο σχολείο;

Ήταν τα χρόνια που ήμουν μαθήτρια. Από το 1969 μέχρι το 1975. Δεν θυμάμαι πολλά πράγματα, αλλά ήταν πολύ διαφορετική εποχή. Πρώτα πρώτα μιλάμε για την περίοδο της δικτατορίας. Πολύ σημαντικό λοιπόν ήταν το ότι το σχολείο ήταν πολύ δημοκρατικό μέσα σε μία τέτοια εποχή λογοκρισίας και αυστηρού ελέγχου των ιδεών. Το σχολείο όμως έδινε χώρο σε ελεύθερες συζητήσεις. Κυρίως Έλληνες καθηγητές, αλλά και κάποιοι Γερμανοί (για να είμαι ειλικρινής, μέχρι τις τελευταίες τάξεις υπήρχε και δυσκολία στην επικοινωνία πάνω σε θεωρητικά ζητήματα στη ξένη γλώσσα) μας έδωσαν ελευθερία λόγου και άφθονα κίνητρα για πνευματικές αναζητήσεις. Επίσης, ήταν γενικά φιλελεύθερο, όσο γινόταν. Ήταν το μόνο σχολείο στη Θεσσαλονίκη που ήταν μεικτό και δεν επέβαλλε στολή ή ποδιά. Πηγαίναμε σχολείο ντυμένοι όπως ήθελε ο καθένας, αλλά δεν επιτρεπόταν τολμηρό για την εποχή ντύσιμο. Για παράδειγμα οι μίνι φούστες για τα κορίτσια και τα μακριά μαλλιά για τα αγόρια. Νομίζω πως αυτή η ελευθερία οφειλόταν και σε μία αντίληψη του τότε Γερμανού διευθυντή, ότι το σχολείο ήταν δικό του, και κανένας δεν μπορούσε να τον ελέγξει. Τον τελευταίο χρόνο, '74-'75, με τη μεταπολίτευση, κυριάρχησε έντονη πολιτικοποίηση ανάμεσα στους μαθητές, γίνονταν πάρα πολλές συζητήσεις για την πολιτική, που ήταν πια 'νόμιμες'. Όπως σε όλα τα σχολεία της Ελλάδας, έτσι και στο Γερμανικό η πολιτική ήταν πιθανώς το πρώτο θέμα ενδιαφέροντος τη χρονιά αυτή, την τελευταία της μαθητικής μου ζωής.

Και όταν ήρθατε ξανά ως καθηγήτρια;

Όταν επέστρεψα στο σχολείο μετά από 5 μόνο χρόνια ως πολύ νεαρή καθηγήτρια, τα πράγματα μου φάνηκαν αρκετά διαφορετικά. Ακόμη πιο ελεύθερα, «μοντέρνα», θα μπορούσα να

πω. Ένιωσα από την αρχή ότι αν κάνει κανείς σωστά τη δουλειά του, δεν θα έχει πρόβλημα. Ως πολύ νεαρή καθηγήτρια είχα πολύ στενή σχέση με τους μαθητές, που ήταν πολύ κοντά στην ηλικία μου. Αφού υπήρχε πολύ μεγάλος ανταγωνισμός για την εισαγωγή στο σχολείο, είχα μαθητές πολύ δυνατούς, που ανταποκρίνονταν στις υψηλές απαιτήσεις του σχολείου. Πολλοί συνάδελφοι ήταν παλιοί καθηγητές μου. Αυτό ήταν λίγο περίεργο, γιατί αισθανόμουν λίγο στη... μέση. Αλλά γρήγορα κέρδισα τη θέση μου, αφού και οι Έλληνες και οι Γερμανοί συνάδελφοι και διευθυντές με βοήθησαν στις πρώτες δυσκολίες. Υπήρχε μία ποιότητα στις συνθήκες εργασίας πολύ υψηλή. Το κυριότερο ήταν ότι αισθάνθηκα να με σέβονται ως εργαζόμενη. Στο σχολείο αυτό τα εργασιακά δικαιώματα ήταν πάντα σεβαστά.

Πόσο άλλαξε η εκπαίδευση όλα αυτά τα χρόνια;

Η εκπαίδευση διαρκώς εξελίσσεται, και στην Ελλάδα και στη Γερμανία. Στη Γερμανία τα νέα συστήματα, οι νέες μέθοδοι, έρχονται νωρίτερα και εμείς ενημερωνόμαστε αμέσως και τις υιοθετούμε και στο σχολείο. Το στοιχείο που έχει αλλάξει κυρίως είναι η μετατόπιση του κέντρου του μαθήματος από τον δάσκαλο στον μαθητή. Η μάθηση γίνεται όλο και περισσότερο μαθητοκεντρική και ομαδοσυνεργατική, με έμφαση στην ανάπτυξη της δεξιότητας να μαθαίνεις και όχι στη συσσώρευση πληροφορίας. Άλλωστε η εποχή προσφέρει την πληροφορία αφειδώς πια, με το διαδίκτυο. Η Γερμανία προσανατολίζεται περισσότερο στην εφαρμογή και λιγότερο στη θεωρία, και ασκηθήκαμε όλοι στις μεθόδους που απαιτούνται γι' αυτό, με πολλές επιμορφώσεις. Η έννοια της επιμόρφωσης είναι βασική στο γερμανικό σύστημα και οι καθηγητές επιμορφώνονται αδιάκοπα.

Άλλαξαν οι μαθητές;

Τα παιδιά είναι πάντα τα ίδια. Αυτό που αλλάζει συνεχώς είναι η σχέση τους με τους γονείς τους, που έχουν γίνει πολύ πιο φιλελεύθεροι, οπότε και τα παιδιά δεν φοβούνται να πουν την άποψή τους και πρέπει περισσότερο να τα πείσεις και όχι να τους επιβάλλεις κάτι μόνο επειδή έτσι πρέπει... Οι καθηγητές είναι πιο προσιτοί στους μαθητές, και η σχέση με τους καθηγητές είναι περισσότερο φιλική. Αυτό που παρατήρησα τα τελευταία χρόνια ήταν ότι το σχολείο δεν είναι πια ο βασικός κοινωνικός τους χώρος, όπως ήταν παλιότερα, τα παιδιά έχουν και άλλους κοινωνικούς χώρους στους οποίους κινούνται, όχι μόνο αυτόν του σχολείου.

Σχεδόν 50 χρόνια ζείτε και συνεργάζεστε στη Θεσσαλονίκη με Γερμανούς. Πόσο εύκολη ήταν και είναι αυτή η συμβίωση;

Αυτό απαντιέται απλά: Η απάντηση είναι ότι η συμβίωση εξαρτάται και από τις δύο πλευρές. Για άλλους είναι εύκολο και για άλλους όχι. Συνάντησα πολύ φωτισμένους Γερμανούς και άλλους που ήρθαν και δεν τα κατάφεραν να προσαρμοστούν. Επίσης, Έλληνες που δούλευαν μαζί τους από απόσταση, θεωρώντας τους πάντα ξένους, και άλλους που δημιούργησαν μαζί με Γερμανούς συναδέλφους νέα προγράμματα, με αμοιβαίο σεβασμό και ανοιχτό πνεύμα. Εγώ είδα όλα αυτά τα χρόνια την επαφή μου με τη γερμανική πλευρά σαν μία μεγάλη ευκαιρία να γνωρίσω τον άλλο πολιτισμό και τρόπο σκέψης. Καμιά συμβίωση δεν γίνεται χωρίς διαρκή προσαρμογή και συνεχή αναθεώρηση. Όπως και στις προσωπικές σχέσεις (και η ζωή στο σχολείο είναι αρκετά προσωπική, δηλαδή, δεν είναι δουλειά γραφείου: μεγαλώνουμε παιδιά, και αυτό προϋποθέτει δόσιμο ψυχής), δεν μπορεί κανείς ποτέ να «ξεχαστεί», χρειάζεται διαρκώς να ανοίγει τα μάτια, τα αυτιά και την ψυχή του στις ανάγκες και στα αισθήματα του άλλου και του εαυτού του. Αυτό είναι και το μεγάλο κέρδος για όποιον συναντιέται με έναν άλλο πολιτισμό και θέλει πράγματι αυτή τη συνάντηση. Άρα, η συμβίωση είναι φυσικά δύσκολη, αλλά όποιος μπαίνει στο χορό πρέπει να χορέψει.

Πώς θα χαρακτηρίζατε τις σχέσεις των δύο λαών;

Δεν είμαι πολιτικός για να μιλήσω για σχέσεις λαών. Μόνο το εξής θέλω να πω για το παρελθόν: εκτιμώ πολύ την προσπάθεια που γίνεται στις σχέσεις των δύο λαών για επεξεργασία των τραυμάτων. Αλλά αυτό, όπως είπα, είναι θέμα πολιτικής βασικά, που διαχέεται και στις ατομικές συνειδήσεις. Όσο για τη σημερινή

γενιά, πιστεύω πως και οι δύο λαοί έχουν κατακτήσει σε μεγάλο βαθμό τη συνείδηση ότι ανήκουμε όλοι στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Ίσως με λίγο διαφορετική προσέγγιση από την κάθε πλευρά.

Μια γερμανική ατάκα που σας εκφράζει;

Δεν μπορώ να σκεφτώ κάποια. Αν προσπαθήσω να εντοπίσω ένα γενικό στοιχείο της γερμανικής κουλτούρας που εκτίμησα πολύ κατά τη διάρκεια της συνεργασίας μου με τους Γερμανούς είναι η συστηματική προσέγγιση της εκπαίδευσης. Όλα εντάσσονται μέσα σε ένα σύστημα, οπότε, ανεξάρτητα από τις ικανότητες του κάθε ατόμου ξεχωριστά, ο εκπαιδευτικός οργανισμός λειτουργεί αποτελεσματικά. Αυτή θεωρώ ότι είναι και η βασική ποιοτική διαφορά αυτού του σχολείου από το μέσο σχολείο της Ελλάδας.

Μία ελληνική φράση που δεν μπορούν να αντιληφθούν οι Γερμανοί;

Όσο για ένα χαρακτηριστικό που ίσως δυσκολεύονται οι Γερμανοί να κατανοήσουν στον τρόπο που λειτουργούν τα πράγματα στην Ελλάδα, αυτό είναι η άνεση με την οποία ο Έλληνας οργανώνει τα πράγματα και τελικά αυτά λειτουργούν, ακόμη και αν δεν τα προγραμματίσει εγκαίρως. Νομίζω ότι αυτό κάνει μεγάλη εντύπωση στην αρχή και δημιουργεί ανασφάλεια. Φυσικά υπάρχουν και πολλές άλλες διαφορετικές συνθήκες και στοιχεία της κουλτούρας, στα οποία όσοι έρχονται στην Ελλάδα πρέπει να προσαρμοστούν. Πάντα πρέπει να θυμόμαστε ότι δεν είναι πολύ εύκολο να γνωρίσει κανείς μία διαφορετική ψυχοσύνθεση, την ελληνική, με τις πολλές ευαισθησίες της, σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, όπως είναι το διάστημα που πολλοί παραμένουν στην Ελλάδα.

Μία συμβουλή για τις επόμενες γενιές;

Οι επόμενες γενιές έχουν δύσκολο δρόμο μπροστά τους, αφού η παγκοσμιοποίηση έφερε φαινομενικά όλα τα σενάρια μπροστά τους ως δυνατά. Επίσης, εμείς στις αντίστοιχες ηλικίες είχαμε άγνοια κινδύνου. Αυτοί έχουν συνεχή ενημέρωση, είναι διαρκώς σε επαφή μέσω διαδικτύου με πάρα πολλές πληροφορίες και καμιά φορά δεν ξέρουν πώς να επεξεργαστούν όλον αυτό τον βομβαρδισμό. Είναι καμιά φορά φοβισμένοι, αλλά γενναίοι ταυτόχρονα. Νομίζω όμως πως η σημερινή νεολαία είναι αρκετά σίγουρη για τον εαυτό της, ξέρει να βάζει στόχους και να τους κυνηγάει. Είναι πιο εξοικειωμένη με το διαφορετικό και προσαρμόζεται αρκετά εύκολα. Δεν ξέρω λοιπόν τι μπορεί κανείς να συμβουλέψει αυτά τα παιδιά. Ίσως μόνο να βρουν τι αγαπούν να κάνουν κάθε μέρα στη ζωή τους και να τολμήσουν να το επιλέξουν, ως επάγγελμα ή τρόπο ζωής. Να ψάχνουν συνέχεια τους τρόπους να χαίρονται τη δουλειά τους και το παρόν τους.

Το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΑΠΘ συμπληρώνει φέτος 60 χρόνια λειτουργίας

Γνωριμία με όλες τις πτυχές του γερμανόφωνου πολιτισμού

Πριν από 60 χρόνια που ιδρύθηκε το Τμήμα της Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΑΠΘ στο πρώτο έτος του είχαν γραφεί όλο κι όλο 10 φοιτητές και φοιτήτριες, ενώ μερικά χρόνια αργότερα οι πρώτοι πτυχιούχοι του μόλις 6. Σήμερα και εν έτει 2020 το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας συμπληρώνει 60 χρόνια λειτουργίας και έχει 1.330 ενεργούς φοιτητές και φοιτήτριες. Οι πρώτοι πτυχιούχοι του ήταν 6 άτομα. Σήμερα ξεπερνούν τους 3.000.

Όπως τονίζει η πρόεδρος του Τμήματος **Ανθή Βηδενμάιερ** «ένα μεγάλο ποσοστό αυτών εργάζονται ως καθηγητές και καθηγήτριες της γερμανικής γλώσσας στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα στην Ελλάδα, αλλά και στη Γερμανία. Άλλωστε παρέχεται σχεδόν με αποκλειστική παρακολούθηση μαθημάτων του Τμήματος το ΠΠΔΕ (Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας) και δίνεται στους φοιτητές η δυνατότητα απόκτησης διδακτικής εμπειρίας μέσω της πρακτικής άσκησης». Όπως ωστόσο επισημαίνει όταν ερωτάται για τη σημερινή φιλοσοφία του Τμήματος «οι σπουδές στο Τμήμα δεν ενδείκνυνται μόνο για όσες και όσους θέλουν να διδάξουν αργότερα. Η φιλοσοφία του Τμήματος είναι να δώσει τη δυνατότητα στους αποφοίτους του να εμβαθύνουν σε ζητήματα γλωσσολογίας, διδακτικής αλλά και λογοτεχνίας, πολιτισμού και μετάφρασης, να γνωρίσουν δηλαδή πραγματικά όλες τις πτυχές του γερμανόφωνου (και ως ένα βαθμό του ευρωπαϊκού) πολιτισμού». Η κ. Βηδενμάιερ συμπληρώνει ότι «το Τμήμα εξάλλου συμμετέχει ενεργά σε διατμηματικά προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, σε προγράμματα επιμόρφωσης στο πλαίσιο των γνωστικών του αντικειμένων σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς φορείς της ημεδαπής και της αλλοδαπής, καθώς και σε διάφορα ευρωπαϊκά και άλλα προγράμματα. Διατηρεί συνεχή επαφή και συνεργάζεται με γερμανόφωνα πανεπιστήμια καθώς και με συναδέλφους επιστήμονες γερμανικών επιστημονικών μονάδων της ημεδαπής και της αλλοδαπής, με συχνή ανταλλαγή φοιτητών, διδασκόντων και ερευνητών και μετάκληση υψηλού επιπέδου επιστημόνων για διαλέξεις και σεμινάρια στο προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών. Οι φοιτητές του Τμήματος έχουν επίσης τη δυνατότητα να συμμετέχουν στα προγράμματα Erasmus+ Placement για Πρακτική Άσκηση σε φορείς, ιδρύματα & εταιρείες της αλλοδαπής». Όταν την ρωτάμε για την πανδημία και τις επιπτώσεις της στη ζωή του πανεπιστημίου απαντά ότι «η πανδημία άλλαξε τις ζωές όλων μας και άλλαξε τελείως και τη λειτουργία του πανεπιστημίου. Κατά τη διάρκεια της καραντίνας έγιναν διαδικτυακά όλα τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Ήταν μία μεγάλη πρόκληση και για το διδακτικό προσωπικό αλλά και για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, γιατί κανείς δεν ήταν προετοιμασμένος για αυτή την αλλαγή. Οι διδάσκοντες δεν ήταν προετοιμασμένοι για αποκλειστικά εξ αποστάσεως μαθήματα, και κατέβαλαν υπερπροσπάθειες για να μη χαθεί το εξάμηνο. Οι δε φοιτητές και οι φοιτήτριες ανταποκρίθηκαν με μεγάλη προθυμία αλλά και αξιοθαύμαστη πειθαρχία». Και προχωρά σημειώνοντας με νόημα: «Ωστόσο, πανεπιστημιακές σπουδές δεν σημαίνει μόνο κάλυψη κάποιας συγκεκριμένης ύλης. Σπουδές είναι επίσης η κοινωνικοποίηση των νέων μέσα σε φυσικούς χώρους και όχι σε εικονικά περιβάλλοντα, η πραγματική, φυσική συναναστροφή των ανθρώπων, ακόμη και η ανταλλαγή ενός βλέμματος μέσα στο μάθημα ή στο κυλικείο της σχολής. Δυστυχώς το πανεπιστήμιο δεν έλυσε μέσα σε όλους αυτούς τους μήνες της πανδημίας κανένα από τα υπάρχοντα προβλήματα υποδομής, συνεχίζει να έχει έλλειψη κατάλληλων χώρων και λειτουργικών εγκαταστάσεων υγιεινής και αδυνατεί να λύσει σε ολοήμερη βάση το πρόβλημα της καθαριότητας και απολύμανσης για να αντιμετωπιστεί η διάχυση του ιού. Γι' αυτούς τους λόγους θα συνεχιστεί σε μεγάλο βαθμό η πρακτική των εξ αποστάσεως μαθημάτων και αυτό το εξάμηνο. Δυστυχώς αυτό συνεπάγεται και την κατάργηση της φοιτητικής ζωής όπως τη γνωρίζαμε μέχρι πριν λίγο καιρό, και αυτό φυσικά είναι σε βάρος όχι μόνο των φοιτητών αλλά και όλης της ελληνικής κοινωνίας. Για τα 60 χρόνια του Τμήματος η κ. Βηδενμάιερ τονίζει ότι «η επέτειος του Τμήματος συμπίπτει με μεγάλες αλλαγές στον τρόπο ζωής μας, αλλά και στις εκπαιδευτικές διαδικασίες σε παγκόσμια κλίμακα. Το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΑΠΘ -αλλάζοντας και το ίδιο μέσα στα χρόνια- είναι έτοιμο να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της νέας εποχής και να εξοπλίσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριές του με τα εφόδια που θα χρειαστούν για να αντιμετωπίσουν το μέλλον».

Οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους

Η δημιουργία του Κέντρου Νέου Ελληνισμού ως Κέντρου του Freie Universität Berlin ήταν από παλιά στα σχέδια του Θεσσαλονικιού Μίλτου Πεχλιβάνου. Ο καθηγητής νεοελληνικής Φιλολογίας και Ιστορίας των Ιδεών στο Τμήμα Νεοελληνικών Σπουδών στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο και Διευθυντής του Κέντρου το υλοποίησε το 2014, σε μία εποχή που οι σχέσεις των δύο χωρών ήταν ιδιαίτερα διαταραγμένες. Με στόχο να δημιουργήσει γέφυρες, μεταξύ των δύο χωρών. Έξι χρόνια μετά εξηγεί το πρότζεκτ και κάνει μαζί μας έναν πρώτο απολογισμό.

«Όταν ανέλαβα την Έδρα Νεοελληνικών Σπουδών του πανεπιστημίου του Βερολίνου ήταν το χειμερινό εξάμηνο 2007/08. Ένα μικρό γνωστικό αντικείμε-

νο, όπως είναι αυτό της νεοελληνικής φιλολογίας και ιστορίας εκτός των τειχών του ελληνικού πανεπιστημίου, δεν μπορεί να δώσει το παρών δίχως αναπτυξιακά εργαλεία συνεργασίας εντός ενός διεθνούς πανεπιστημίου αριστείας. Ένα τέτοιο εργαλείο, παραπληρωματικό προς την Έδρα, είναι το CeMoG, που ιδρύθηκε το 2014 με την υποστήριξη του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος και αποσκοπεί στην καλλιέργεια της διεπιστημονικότητας και στη διεύρυνση του βεληνεκούς του ακαδημαϊκού λόγου. Τόσο με τις εκδηλώσεις του και την τετράμηνη περιοδική ενημερωτική έκδοση (www.cemog.fu-berlin.de/newsletter) όσο και με το εκδοτικό πρόγραμμα της Edition Romiosini το Κέντρο απευθύνεται έτσι και στην εξω-πανεπιστημιακή δημόσια σφαίρα της Γερμανίας και αυξάνει την ορατότητα ενός μικρού, για τα διεθνή δεδομένα, πανεπιστημιακού αντικειμένου. Σε τελική ανάλυση επιχειρεί να λειτουργήσει ως γέφυρα ανάμεσα στο Βερολίνο και την Ελλάδα, ως δυναμικός κόμβος συνάντησης όσων ενδιαφέρονται τόσο για τις σπουδές του Νέου Ελληνισμού στο εξωτερικό όσο και για την καλλιέργεια των διμερών ελληνογερμανικών σχέσεων.

Στο βήμα ο Δ. Σαλιτιέλ, πρόεδρος της Ισραηλτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης και του ΚΙΣ.

Η καλλιέργεια μιας κοινής κουλτούρας μνήμης μεταξύ Γερμανίας και Ελλάδας, η γνώση δηλαδή της κοινής ιστορίας, συνιστά αναγκαία συνθήκη ώστε να μπορούμε να παραμένουμε συνειδητά καλοί φίλοι. Πρόκειται ακριβώς για το ζητούμενο της «Επιτομής των ελληνογερμανικών διασταυρώσεων», που υλοποιεί το CeMoG ως αναπτυξιακό εργαλείο συνεργασίας, ενός πολυπρισματικού ψηφιακού έργου αναφοράς με ελεύθερη πρόσβαση

Ποιες είναι οι βασικές του δραστηριότητες του Κέντρου Νέου Ελληνισμού;

Τρεις είναι οι βασικοί πυλώνες του Κέντρου, που βρίσκονται σε συνέργεια μεταξύ τους με σκοπό τη δημιουργία δικτύων: ερευνητικών δικτύων και συνεργασιών, δικτύων ιστορικής πληροφορίας και αναγνωστικών δικτύων. Ο πρώτος πυλώνας συνίσταται ακριβώς στη συνάντηση και συνεργασία όσων νιώθουν την ανάγκη να συναντηθούν και να εκτεθούν στη συνεργασία στο πλαίσιο των πολυάριθμων συναντήσεων εργασίας που έχει προκαλέσει το CeMoG, των συνεδρίων, διαλέξεων και εκθέσεων βιβλίου -ο ενδιαφερόμενος μπορεί να δει στην ιστοσελίδα μας (<https://www.cemog.fu-berlin.de/aktivitaeten/veranstaltungen/index.html>) τις περίπου 70 εκδηλώσεις που πραγματοποιήσαμε από τον Ιούνιο του 2014.

Ο δεύτερος πυλώνας αφορά στη μελέτη της ιστορίας των ελληνογερμανικών διασταυρώσεων. Προς την κατεύθυνση αυτή, της διαχείρισης και δικτύωσης της ιστορικής πληροφορίας, έχουμε δημιουργήσει μία καινοτομική βάση δεδομένων, και έχουμε σχεδιάσει και υλοποιούμε ένα μακροπρόθεσμο εγχείρημα, μία εγκυκλοπαίδεια για

την ιστορία των σχέσεων του Νέου Ελληνισμού και του γερμανόφωνου κόσμου, την «Επιτομή των ελληνογερμανικών διασταυρώσεων», έργο που επρόκειτο να παρουσιάσουμε στη φετινή ΔΕΘ, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τη Γερμανία ως τιμώμενη χώρα.

Ο τρίτος πυλώνας εστιάζει στην προώθηση της ελληνικής λογοτεχνίας στη Γερμανία καθώς και μελετών σχετικών με την ελληνική πολιτισμική ιστορία. Η ψηφιακή μας βιβλιοθήκη, το εκδοτικό πρόγραμμα Edition Romiosini/CeMoG, συμβάλλει έτσι στην αναγνωσιμότητα της νεότερης Ελλάδας στη Γερμανία. Όλες μας οι εκδόσεις είναι online προσβάσιμες για ελεύθερη ανάγνωση και ως εγγεγραμμένος αναγνώστης έχεις τη δυνατότητα ή να διαβάσεις στο ψηφιακό περιβάλλον το βιβλίο στο σύνολό του είτε, εφόσον το επιθυμείς, να το παραγγείλεις σε έντυπη μορφή. Αυτή τη στιγμή διατίθενται στην ιστοσελίδα <https://bibliothek.edition-romiosini.de/> 64 εκδόσεις στις τρεις εκδοτικές σειρές μας: Λογοτεχνία, Πραγματογνωσία και Επιστήμη.

Πώς βλέπετε τις σχέσεις των δύο χωρών γενικότερα; Μπορούν Γερμανία και Ελλάδα να γίνουν καλοί φίλοι;

Από τη στράτευση της γερμανικής δημόσιας σφαίρας στην υπόθεση της ελληνικής ανεξαρτησίας μέχρι την ελ-

Η ψηφιακή μας βιβλιοθήκη, το εκδοτικό πρόγραμμα Edition Romiosini/CeMoG, συμβάλλει έτσι στην αναγνωσιμότητα της νεότερης Ελλάδας στη Γερμανία. Όλες μας οι εκδόσεις είναι online προσβάσιμες για ελεύθερη ανάγνωση και ως εγγεγραμμένος αναγνώστης έχεις τη δυνατότητα ή να διαβάσεις στο ψηφιακό περιβάλλον το βιβλίο στο σύνολό του είτε, εφόσον το επιθυμείς, να το παραγγείλεις σε έντυπη μορφή

ληνική μετανάστευση από τη δεκαετία του 1960, την κινητοποίηση στη Γερμανία κατά της δικτατορίας των συνταγματαρχών και τα αλληπάλληλα κύματα των Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα, Γερμανοί και Έλληνες έχουμε υπάρξει προνομιακοί φίλοι εντός του ενιαίου πολιτισμικά και πολιτικά ευρωπαϊκού χώρου. Και τούτο παρά τις σκοτεινές πλευρές της ιστορίας μας, παρά τον ερειπίωνα του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου και τα εγκλήματα του εθνικοσοσιαλισμού εις βάρος των Ελλήνων, εβραίων και χριστιανών. Όπως το γνωρίζει ο καθένας μας από την καθημερινή του ζωή, τους καλούς φίλους στη διάρκεια τους κάνουν οι καλοί λογαριασμοί. Η καλλιέργεια έτσι μιας κοινής κουλτούρας μνήμης μεταξύ Γερμανίας και Ελλάδας, η γνώση δηλαδή της κοινής ιστορίας, συνιστά αναγκαία συνθήκη ώστε να μπορούμε να παραμένουμε συνειδητά καλοί φίλοι. Πρόκειται ακριβώς για το ζητούμενο της «Επιτομής των ελληνογερμανικών διασταυρώσεων», που υλοποιεί το CeMoG ως αναπτυξιακό εργαλείο συνεργασίας, ενός πολυπρισματικού ψηφιακού έργου αναφοράς με ελεύθερη πρόσβαση. Σκοπός του είναι να αναδεικνύει τις πλήθος μικροϊστορίες των διμερών σχέσεων σε ένα ευρύτατο διεπιστημονικό φάσμα, από την πολιτική και τη φιλοσοφία, την κοινωνική, οικονομική και διανοητική ιστορία, από τις νομικές και κοινωνικές επιστήμες μέχρι τις ιστορίες της λογοτεχνίας και του θεάτρου, της μουσικής, της αρχιτεκτονικής και των εικαστικών τεχνών, αλλά και να ονομάζει τα άφθονα αφηγήματα των ελληνογερμανικών διασταυρώσεων, από τα κυρίαρχα ή ξεπερασμένα ιστοριογραφικά σχήματα και τις εννοιολογήσεις, που έχουν καταστήσει ορατό τον άλλο, μέχρι τις εκατέρωθεν στερεοτυπικές εικόνες και την ιστορία τους.

Η μνήμη του αφανισμού των Ελλήνων Εβραίων της πόλης και της Θεσσαλονίκης ως Madred'Israel θα κρατηθεί ζωντανή με το Μουσείο και το Εκπαιδευτικό Κέντρο για το Ολοκαύτωμα, που επείγει επιτέλους να ανεγερθεί

Οι σχέσεις με τη Θεσσαλονίκη

Είστε γεννημένος θεσσαλονικίος. Με δεδομένο ότι πολλοί Θεσσαλονικείς έχουν σχέση με τη Γερμανία και αντίστοιχα πολλοί Γερμανοί έχουν αγαπήσει την πόλη μπορεί να υπάρξει κάποια εμβληματική πρωτοβουλία για την ενίσχυση των σχέσεων της πόλης με τη Γερμανία;

Τέτοιες πρωτοβουλίες έχουν υπάρξει βέβαια ήδη στο παρελθόν και θα μπορούσα να αναφερθώ σε εκείνη που έχει διαμορφώσει και τη δική μου διμερή οπτική, τη Γερμανική Σχολή Θεσσαλονίκης. Σε δύο πάντως εμβληματικές σημερινές πρωτοβουλίες οφείλω να εστιάσω, που αμφότερες είναι εξαιρετικά κρίσιμο να υλοποιηθούν άμεσα και αποτελεσματικά. Η μνήμη του αφανισμού των Ελλήνων Εβραίων της πόλης και της Θεσσαλονίκης ως Madred'Israel θα κρατηθεί ζωντανή με το Μουσείο και το Εκπαιδευτικό Κέντρο για το Ολοκαύτωμα, που επείγει επιτέλους να ανεγερθεί. Από την άλλη, με τη ματιά προς το μέλλον, επείγει να κυρωθεί η συμφωνία για ένα ακόμη διμερές αναπτυξιακό εργαλείο συνεργασίας, για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας. Παρήγορο είναι πως έχει παραχωρηθεί ως έδρα του η βίλα Πετρίδη, ελπίζω πάντως να προχωρήσει η ελληνική κυβέρνηση με ταχείς επιτέλους ρυθμούς στη δημιουργία του Ίδρύματος.

makthes.gr

Αξιόπιστο. Μοναδικό.

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

ΤΑΞΙΔΙΑ

ΥΓΕΙΑ - ΟΜΟΡΦΙΑ

ΠΑΙΔΕΙΑ

ΓΕΥΣΕΙΣ

ΑΠΟΨΕΙΣ

ΚΑΙΡΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ &

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΔΙΕΘΝΗ

VIDEOS

Ο τελειόφοιτος μαθητής από τον Χορτιάτη μιλά για το Ολοκαύτωμα

Γιώργος Ντίτσιος Να θυμόμαστε το παρελθόν για να είμαστε καλύτεροι στο μέλλον

Η 2α Σεπτεμβρίου του 1944 είναι μία ημερομηνία που έχει μείνει βαθιά χαραγμένη στη μνήμη των κατοίκων του Χορτιάτη. Είναι η ημέρα του Ολοκαυτώματος, όταν οι Γερμανοί κατακτητές εξόντωσαν 149 κατοίκους της περιοχής. Αδέρφια, γονείς, παππούδες, των οποίων η ηλικία ξεκινούσε από βρέφη 2 μηνών και παιδιά έτους, δίχρονα, τρίχρονα...

Σήμερα η ημέρα είναι σημαντική και για τη νέα γενιά της περιοχής. Αυτό τονίζει ο 18χρονος Γιώργος Ντίτσιος που φέτος τελείωσε το 2ο Λύκειο του Χορτιάτη και εισήλθε ως αριστούχος στο Τμήμα Μηχανολόγων-Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ. Ήταν αυτός που μίλησε στις φετινές εκδηλώσεις του Ολοκαυτώματος που έγιναν με κάθε επισήμοτητα στον Χορτιάτη. Μία πρωτοβουλία του δημάρχου

Πυλαίας-Χορτιάτη Ιγνατίου Καϊτεζίδη έτσι ώστε «η νέα γενιά να είναι παρούσα και να παίρνει επάξια τη σκυτάλη της ιστορίας».

«Ήταν η μέρα που ο μαύρος καπνός που αναδυόταν σκορπούσε τη φρικιαστική οσμή της καμένης σάρκας. Ενώ όλο το χωριό μυρίζει στάχτη οι κατακτητές συνεχίζουν να λεηλατούν. Ο θάνατος επιβάλλει τη νεκρική σιγή του. Ήταν η ώρα που τα στοιχεία της φύσης πήραν όψη νεκρή, τα άνθη μαράθηκαν, ο αέρας μολύνθηκε και ο παράδεισος του Χορτιάτη, με όλο του το κάλλος έδωσε τη θέση του στη σκοτεινή κόλαση. Ήταν η μέρα που το χωριό ανυπεράσπιστο βρέθηκε αντιμέτωπο με το μίσος και τη μανία των ΝΑΖΙ κατακτητών» σημείωσε στην ομιλία του ο νεαρός Χορτιατινός.

Και πρόσθεσε με νόημα: «76 χρόνια κύλισαν από τότε και ενώ για κάθε έγκλημα υπάρχει τιμω-

ρία, δικαιοσύνη, εν τούτοις στην περίπτωση του Χορτιάτη, αλλά και του συνόλου των Μαρτυρικών πόλεων και χωριών της Ελλάδος, η δικαιοσύνη δεν έχει αποδοθεί μέχρι σήμερα. Σε κανένα βιβλίο της ιστορίας δεν έχει καταγραφεί το Ολοκαύτωμα του Χορτιάτη. Ποτέ πια άλλα ολοκαυτώματα, ποτέ πια πόλεμος» κατέληξε καταχειροκροτούμενος.

Έχει ενδιαφέρον η ιστορία του, όπως μας την διηγήθηκε. Γιατί το Ολοκαύτωμα ήταν μέσα στο σπίτι του. «Ο πατέρας του πατέρα μου, δηλαδή ο παππούς μου ήταν από τους λίγους που κατάφερε εκείνη την αποφράδα ημέρα να κρυφτεί στο βουνό και να γλιτώσει. Αλλιώς μπορεί να ήταν ο 150ος νεκρός του Ολοκαυτώματος», τονίζει.

«Δεν είναι κάτι πολύ μακρινό αλλά πολύ κοντινό και το συζητούμε και στο σπίτι αλλά και στο σχολείο με διάφορες δρά-

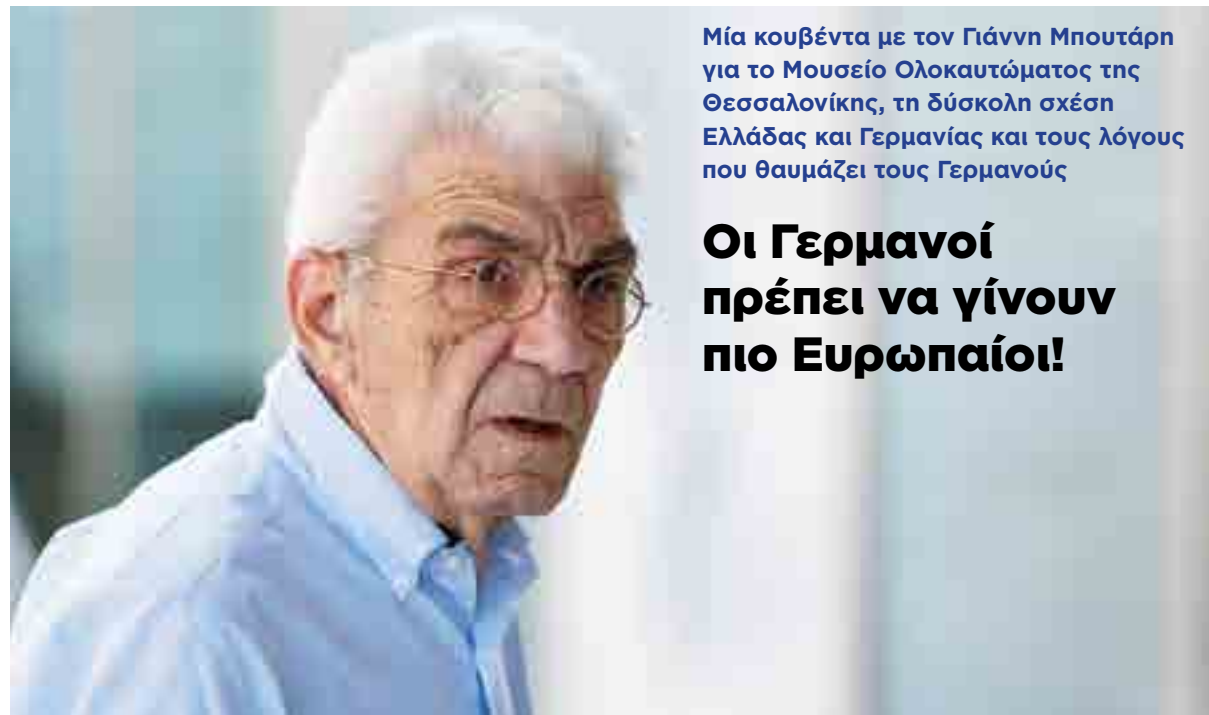

Ο πατέρας του πατέρα μου, δηλαδή ο παππούς μου ήταν από τους λίγους που κατάφερε εκείνη την αποφράδα ημέρα να κρυφτεί στο βουνό και να γλιτώσει. Αλλιώς μπορεί να ήταν ο 150ος νεκρός του Ολοκαυτώματος

Από μικρές άκουγε διάφορες ιστορίες για τους Εβραίους της Θεσσαλονίκης ο Γιάννης Μπουτάρης, που ορίστηκε πρόεδρος του Μουσείου Ολοκαυτώματος. Στη συζήτηση που είχαμε μαζί του στα ευρύχωρα γραφεία του ιδρύματος η κουβέντα ξεκίνησε από τον πατέρα του, που πουλούσε φελλούς και μπουκάλια σε Εβραίους της εποχής.

«Πέρα από τους ίδιους τους Εβραίους κανείς δε μιλούσε γ' αυτά. Κάποια στιγμή ο Μάζαουερ παρουσίασε το βιβλίο του στη Θεσσαλονίκη και από τότε άρχισε να με ενδιαφέρει το θέμα και να διαβάζω σχετικά. Πέρασαν τα χρόνια. Εγώ διάβαζα, άκουγα μάθαινα και κάποια στιγμή με πιάνει ο Σαλιέλ της Ισραηλιτικής Κοινότητας και μου λέει. 'Ρε συ, Γιάννη, ήρθε ένας δικηγόρος από το Ισραήλ, ο Ζβι Μπάρκ και μου είπε ότι θα ήταν καλό να κάνουμε εδώ ένα Μουσείο Ολοκαυτώματος'. Αυτό περίπου το 2012 ενώ είμαι ήδη δήμαρχος. Του λέω: 'Ντέιβιντ, πολύ καλή ιδέα αλλά καταρχήν υπάρχει το Εβραϊκό Μουσείο και κατά δεύτερο το Ολοκαύτωμα είναι μία στιγμή στην ιστορία της Θεσσαλονίκης. Τραγική στιγμή, αλλά τρομερή και καθοριστική αλλά εγώ το ακούω θετικά. Λεφτά όμως από πού;'. Ο Μπάρκ είχε βρει από τη γερμανική κυβέρνηση 10 εκατομμύρια, τα οποία δεν έχουν καμία σχέση με αποζημιώσεις. Εκείνη την εποχή είναι υφυπουργός της Γερμανίας ο Μίχαελ Ροτ, ο οποίος ήταν Φιλέλληνας και με τον οποίο είχα πολύ καλή σχέση μαζί του. Έτσι έδωσε η ιστορία. Την ίδια εποχή πήγα στην Αμερική για μία ομιλία στην Γενική Συνέλευση της American Jewish Committee για να μιλήσω, εκπροσωπώντας 360 Ευρωπαίους δημάρχους. Όταν τελείωσα την ομιλία μου εκτός από το χειροκρότημα αισθανόμουν σαν τον ανιψιό του Μωυσή. Έτσι με κοιτούσαν όλοι. Δε χάνω και εγώ την ευκαιρία και παίρνω τηλέφωνο τον Ανδρέα τον Δρακόπουλο από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος και του λέω: 'Ανδρέα, έτσι κι έτσι. Θέλουμε να κάνουμε Μουσείο. Θα βοηθήσεις'. Μου λέει πάρε 10 εκα-

Μία κουβέντα με τον Γιάννη Μπουτάρη για το Μουσείο Ολοκαυτώματος της Θεσσαλονίκης, τη δύσκολη σχέση Ελλάδας και Γερμανίας και τους λόγους που θαυμάζει τους Γερμανούς

Οι Γερμανοί πρέπει να γίνουν πιο Ευρωπαίοι!

τομμύρια. Έρχεται μετά ο Μπάρκ, ο Ισραηλίτης δικηγόρος και μου λέει ότι μία ομάδα αρχιτεκτόνων από τη Γερμανία έχουν μία ιδέα για το Μουσείο που μας άρεσε πολύ γιατί ήταν συμβολική. Στο ένα σημείο της πόλης ο ένας κύλινδρος που είναι ο Λευκός Πύργος και στο άλλο ένας δεύτερος κύλινδρος που θα είναι το Μουσείο. Και μεταξύ τους μιλάνε. Έτσι ξεκίνησε η ιδέα. Το τελευταίο βήμα ήταν ένα γράμμα που έστειλα στο τότε υπουργό Οικονομικών τον Τσακαλώτο και του λέω το και το. 'Ο προϋπολογισμός είναι της τάξης των 22 με 25 εκατομμυρίων. Μόνο ο ΦΠΑ είναι 7 με 8 εκατομμύρια' του γράφω και του ζητώ να μας απαλλάξει. Γιατί το Μουσείο δεν είναι κερδοσκοπικός οργανισμός, ούτε θα κόβει τιμολόγια. Και μου λέει ο Τσακαλώτος ότι δεν μπορώ να σας εξαιρέσω αλλά μπορώ να βγάλω μία έκτακτη παροχή για το Μουσείο της τάξης των 8 εκατομμυρίων. Αυτό ισχύει μέχρι σήμερα και το ελληνικό δημόσιο θα μας δώσει τα 8 εκατομμύρια, όπως μας διαβεβαίωσε και ο σημερινός αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών, ο Σκυλακάκης».

Έτσι πήρε σάρκα και οστά η ιδέα για το Μουσείο Ολοκαυτώματος, που θα κατασκευασθεί στην περιοχή Μπεξινάρι του λιμανιού. Φυσικά όλα δεν κύλησαν έτσι απλά. Γιατί στη συνέχεια ξεκίνησε η ιστορία με τη χωροθέτηση.

«Όταν πέρασε το θέμα από το δ.σ. ζήτησα από την ΤΡΕΝΟΣΕ να μας δώσει ένα χώρο 12 με 15 στρέμματα στο κάτω μέρος του οικοπέδου. Η δική μου πρόταση ήταν από τον χώρο να φύγουν όλα τα τρένα και οι ράγες και να γίνει ένα μητροπολιτικό πάρκο, αλλά και ένα πάρκο σιδηροδρόμων, όπως ζήτησε ο σύλλογος των συνταξιούχων τους. Συνολικά όλο το οικόπεδο είναι 200 στρέμματα. Και ενώ είχαμε βγάλει μία απόφαση για τις γραμμές των τρένων τελευταία ζήτησαν να μην κηρυχθούν ακόμη άχρηστες».

Έτσι έγινε η αλλαγή του χώρου...

Η πρώτη χωροθέτηση προέβλεπε το Μουσείο να κτισθεί τελείως γωνία. Τελικά η πρόταση που προωθήθηκε είναι να δοθεί ένας επιπλέον χώρος, όπου και θα γίνει ένα μικρό άλσος. Για να μην είναι το Μουσείο τόσο στη γωνία.

Η ανατροπή για το χώρο που θα κτισθεί πάει προς το καλό;

Προς το πολύ καλό. Γιατί στην αρχή μας είχαν μπερδέψει. Πάω λοιπόν στον Μητσοτάκη μόλις είχε εκλεγεί και του έκανα κήρυγμα. Και του λέω: Κυριάκο μου, κοίταξε εμείς ξεκινήσαμε μία μεγάλη δουλειά για τη Θεσσαλονίκη.

Όχι μεγάλη, πολύ μεγάλη, μου λέει.

Αλλά θέλουμε βοήθεια, του λέω. Γιατί με την υπάρχουσα νομοθεσία το Μουσείο δε θα γίνει ποτέ. Θέλω να ορίσεις έναν ανώτατο υπεύθυνο, ο οποίος θα αντιληφθεί το θέμα και όπου μπλοκάρει η ιστορία να το ξεμπλοκάρει. Εφόσον μπορεί.

Και έτσι προέκυψε ο Πικραμένος, ο οποίος και ανέλαβε την υπόθεση από τη μεριά της κυβέρνησης.

Ο Πικραμένος που είναι μάγκας και ωραίος πήρε στον τηλέφωνο τον Δημήτρη τον Οικονόμου του ΥΠΕΧΩΔΕ και ο οποίος είναι πολύ καλός. Και ενώ στην αρχή έλεγαν να κάνουν ειδικό χωρικό σχέδιο τελικά θα γίνει ειδικό πολεοδομικό σχέδιο που προβλέπει πολλές αλλαγές με κόμβο και διανοίξεις τις οποίες θα κάνει το κράτος. Πότε και πώς; Αν σκουντήσουμε θα γίνει. Αν δεν σκουντήσουμε δε θα γίνει τίποτα.

Με όλα αυτά πώς πάει το χρονοδιάγραμμα;

Ο Πικραμένος μου είπε ότι αν καταφέρουμε να βγάλουμε τη νομοθετική ρύθμιση μετά ανοίγουν οι δρόμοι. Φαντάσου: Επτά μελέτες θα χρειαστούν. Η οικοδομική άδεια θα βγει μάλλον από το υπουργείο και δε θα μπλέξουμε εμείς από εδώ και στη συνέχεια μόλις βγει η άδεια μπορούμε να προκηρύξουμε τον διαγωνισμό. Με τις δικές μου υπεραισιόδο-

ξες προβλέψεις μπορεί μέχρι το καλοκαίρι να έχει βγει η οικοδομική άδεια. Αυτό σημαίνει ότι μέχρι το τέλος του 2021 μπορεί να έχει βγει και ο ανάδοχος. Δε θα γίνει διαγωνισμός, αλλά επιλογή από 3 ή 4 εταιρείες εγνωσμένης ικανότητας -όχι όπως μπλέξαμε με την πλατεία Ελευθερίας- και εμείς θα διαλέξουμε.

Με μέτριους υπολογισμούς ποτέ μπορούμε να υπολογίσουμε ότι το Μουσείο θα είναι έτοιμο να δεχτεί κόσμο;

Αν αρχίσει να κτίζεται το 2022 πιστεύω ότι μέχρι το 2025 θα δουλεύει. Όμως δε θα περιμένουμε να γίνει το Μουσείο για να δουλέψει. Αυτές τις ημέρες πήραμε μία απόφαση στο δ.σ. ότι πρέπει να εκπονήσουμε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που θα στοχεύει σε δύο κατηγορίες. Ένα είναι τα σχολεία, από νήπια μέχρι γυμνάσιο και ένα για την κοινωνία. Η μελέτη που μας έκανε

Η οικοδομική άδεια θα βγει μάλλον από το υπουργείο και δε θα μπλέξουμε εμείς από εδώ και στη συνέχεια μόλις βγει η άδεια μπορούμε να προκηρύξουμε τον διαγωνισμό. Με τις δικές μου υπεραισιόδοξες προβλέψεις μπορεί μέχρι το καλοκαίρι να έχει βγει η οικοδομική άδεια. Αυτό σημαίνει ότι μέχρι το τέλος του 2021 μπορεί να έχει βγει και ο ανάδοχος. Δε θα γίνει διαγωνισμός, αλλά επιλογή από 3 ή 4 εταιρείες εγνωσμένης ικανότητας -όχι όπως μπλέξαμε με την πλατεία Ελευθερίας- και εμείς θα διαλέξουμε

η Deloit λέει ότι πρέπει να στοχεύσουμε ως μίνιμουμ επισκεψιμότητας τις 150.000 το χρόνο, ένα νούμερο το οποίο είναι εφικτό. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα πρέπει να ξεκινήσει από τώρα. Να μάθουν δηλαδή στα σχολεία για την ιστορία της Θεσσαλονίκης. Εμένα η φιλοδοξία μου είναι η πόλη να το αγκαλιάσει, να αγκαλιάσει την ιστορία των Εβραίων. Η Θεσσαλονίκη έχει τύψεις και αυτές πρέπει να τις λειάνουμε. Τα νέα παιδιά πρέπει να καταλάβουν. Η πόλη ακούει για το Μουσείο του Ολοκαυτώματος, αλλά ακόμη δεν ξέρει τι είναι. Σε αυτό θα βοηθήσει αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και για τα σχολεία και για την πόλη. Θα διοργανωθούν μία σειρά εκδηλώσεων σε όλη τη χρονιά που θα ξεκινήσουν γύρω στο Πάσχα του 2021.

Το 150.000 είναι εφικτό στόχος;

Νομίζω ότι μπορούμε να το πετύχουμε. Θα έχουμε και εισιτήριο, ενώ οι χώροι του θα νοικιάζονται για εκδηλώσεις.

Προβλήματα έχετε;

Δεν έχουμε αντικείμενα. Τα αντικείμενα που βλέπει κανείς στο Εβραϊκό Μουσείο είναι ελάχιστα. Θα γεμίσει όμως με εκθέσεις, αλλά και δανεικά από αλλού αλλά κυρίως με καινούρια μέσα.

Με στόχο να προσελκύσετε ποιους;

Επισκέπτες από Αμερική, Αγγλία, Γαλλία. Μην ξεχνάς ότι πολλοί από τους Εβραίους της Γαλλίας έφτασαν εκεί μετά την πυρκαγιά της Θεσσαλονίκης, γιατί είδαν ότι εδώ δε θα έβλεπαν χαίρι. Και φυσικά επισκέπτες από το Ισραήλ.

Το Μουσείο Ολοκαυτώματος είναι μία συνεργασία Ελλάδας και Γερμανίας. Πως βλέπετε τις σχέσεις των δύο χωρών;

Εγώ επειδή είμαι φιλογερμανός τους θαυμάζω. Δεν είναι ότι τους αγαπάω.

Τι θαυμάζετε στους Γερμανούς;

Την αποτελεσματικότητά τους. Θα σου πω μία ιστορία. Με κάλεσαν πρόπερι για μία συνέντευξη στη Γερμανία από την εφημερίδα 'Die Zeit'. Τους είπα: 'Εσείς οι Γερμανοί πρέπει να καταλάβετε ένα πράγμα. Πρώτα πρώτα δεν χαρίσατε λεφτά στην Ελλάδα. Τα δανείσατε και κερδίσατε απ' αυτήν την ιστορία. Πολλά. Το δεύτερο που πρέπει να καταλάβετε είναι ότι θέλοντας και μη είστε η κυρίαρχη οικονομία της Ευρώπης. Εσείς οδηγείτε την Ευρώπη. Κι εσείς ορίζετε και όλες τις ιστορίες. Το τρίτο που πρέπει να συνειδητοποιήσετε είναι ότι πρέπει να γίνεται εσείς Ευρωπαίοι και όχι οι Ευρωπαίοι Γερμανοί. Αυτό είναι το πρόβλημα σας: Να γίνουν όλοι Γερμανοί. Δε γίνεται αυτό το πράγμα. Πρέπει να προσαρμοστείτε στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Προς στιγμή φοβήθηκα ότι θα μου πετάξουν ότι βρουν μπροστά τους. Ε, λύσσαξαν να χειροκροτούν.

Οι Έλληνες με τους Γερμανούς έχουν πρόβλημα;

Έχει δύο παραμέτρους το θέμα. Από τη μία υπάρχει ένας πληθυσμός που γύρισε στην Ελλάδα και είναι οι μετανάστες του '60, οι οποίοι δεν είναι φιλογερμανοί, αλλά λένε ότι καλά τα έκαναν οι Γερμανοί. Και από την άλλη εί-

ναι οι Έλληνες που έφυγαν πιο πρόσφατα και πήγαν και έμειναν στη Γερμανία. Αυτοί δεν έγιναν ποτέ Γερμανοί. Υπακούουν τους νόμους, αλλά την μπαγαποντιά τους θα την έχουν. Θα σου πω ένα άλλο πράγμα. Έχει ένα σωρό ελληνικά εστιατόρια στη Γερμανία. Είναι μαγαζιά φτιαγμένα με την αντίληψη και την αισθητική των ανθρώπων που έφυγαν από εδώ και πήγαν στη Γερμανία. Δεν πήραν κάτι από εκεί. Ο Γερμανός θα πάει στα μαγαζιά αυτά θεωρώντας τα ως φοκλόρ. Η κουζίνα δεν είναι αυτή που θα έπρεπε. Να φανταστείς ότι οι Ιταλοί για να φτιάξουν πίτσα πρέπει να πάρουν ειδική άδεια από τον αρμόδιο σύνδεσμο. Εμείς όπως θέλει ο καθένας. Μουσακάς; Όπως θέλει ο καθένας. Αυτό πόσο θα συνεχίσει; Αυτοί βγάζουν εκεί ένα καλό μεροκάματο. Εντάξει, και μετά τι έγινε; Δεν προωθείται έτσι η Ελλάδα.

Τι θα έχει να κερδίσει η Ελλάδα από καλύτερες σχέσεις με τη Γερμανία;

Ένα πράγμα είχα ξεκινήσει με τον Αρκτούρο και θα μπορούσε να βοηθήσει πολύ. Είχα κάνει μία προσέγγιση σε έναν σύλλογο συνταξιούχων. Να έρχονται στην Ελλάδα και να περνούν τρεις με τέσσερις μήνες το καλοκαίρι στο Νυμφαίο. Δυστυχώς δεν προχώρησε. Αλλά η τρίτη ηλικία που θα έρθει από τις μούχλες της Γερμανίας για να περάσει εδώ δύο τρεις μήνες θα αγαπήσει το μέρος. Και οι Γερμανοί θα γίνουν έτσι πιο Ευρωπαίοι και οι Έλληνες θα αγαπήσουν πιο πολύ τους Γερμανούς.

Οι Γερμανοί είναι φίλοι μας;

Πράγματι, αυτή η σχεδόν ιστορική κινηματογραφική ρήση, με την ειρωνεία από την οποία περιβάλλεται, περιγράφει όλη την καχυποψία με την οποία οι σχέσεις των Ελλήνων συνάπτονται με τους Γερμανούς. Ακόμη κι όταν αυτοί επιλέγουν τη χώρα μας για να αφήσουν το θερινό οβολό τους, ακόμη κι αν εμείς καταθέτουμε την εργασία μας στην αύξηση της παραγωγικότητας της γερμανικής βιομηχανίας και των κλάδων της, πάντα ελλοχεύει μία μάλλον αδικαιολόγητη λοξή ματιά απέναντί τους. Το αποκορύφωμά της καταγράφηκε από την ένταση με την οποία αποδόθηκε σε αυτούς η πρόσφατη οικονομική περιπέτεια της Ελλάδος, με την καγκελάριο τους να βρίσκεται στο στόχαστρο των λεκτικών επιθέσεων και των διαδηλώσεων. Έστω κι αν, λόγω Ευρωπαϊκής Ένωσης, η κοινή μας στέγη επέβαλε στήριξη της εγκώριας οικονομίας από τους επικεφαλής του ευρωπαϊκού οίκου, αφού οι επιτιθέμενοι ευρίσκονταν εκτός ορίων γηραιάς ηπείρου, εμείς τους αποδίδαμε την αιτία της καταστροφής. Δύο είναι οι κύριοι λόγοι για τους οποίους οι σχέσεις με τους Γερμανούς διακρίθηκαν πάντα για την επιφυλακτικότητά τους. Ο ένας, καταγόμενος από την ιστορία, έχει να κάνει με την πάγια φιλική διάθεση των Γερμανών με τους Τούρκους και κυρίως με τη συμπεριφορά του ναζιστικού καθεστώτος στη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου πολέμου και στην κατοχή, πρόσφατη και ανεξίτηλη μνήμη. Ο άλλος είναι μάλλον καλύτερα κρυμμένος στην αντίθεση των σκληρά εργαζόμενων και υπάκουων στις κρατικές επιταγές Κεντροευρωπαίοι, απέναντι στη μεσογειακή αναρχική διάθεση, κάτι που επαυξάνεται από την προτεσταντική τιμωρολαγνεία και την ορθόδοξη «συγχωροφιλία». Πέρα από τα περιστατικά βίας της κατοχής, το διωγμό των Εβραίων, το Ολοκαύτωμα του Χορτιάτη και την εν γένει φασιστική συμπεριφορά που γεύτηκε η Θεσσαλονίκη, τα πά-

ρε δώσε της Θεσσαλονίκης με τους Γερμανούς ξεκίνησαν από το 1876, όταν εν μέσω οθωμανικής αυτοκρατορίας αγανακτισμένοι Τούρκοι κατέσφαξαν τον Γερμανό πρόξενο Άμποτ, ομού μετά του Γάλλου Μουλέν. Περιστατικό το οποίο αναστάτωσε την Κεντρική Ευρώπη, ξεσκεπάζοντας τη βιαιότητα των Οθωμανών, ελάχιστα γνωστό στις μέρες μας. Όπως, ίσως, ανάλογα κρυμμένο είναι το γεγονός της φημολογούμενης σχέσης του δολοφόνου του Γεωργίου του Α', ονομαζόμενου Σχινά και καταγόμενου από το Βόλο με τις μυστικές υπηρεσίες της Γερμανίας και της Αυστρίας. Ως γνωστόν, το έγκλημα πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη, στη σημερινή οδό Βασιλέως Γεωργίου και οι Γερμανοί θεωρήθηκαν πιθανό να εμπλέκονται σε αυτό, ενόψει Α' Παγκόσμιου πολέμου τότε, αφού ο βασιλιάς της Ελλάδας ήταν αγγλόφιλος.

Η σφαγή των προξένων

Η Θεσσαλονίκη και η ευρύτερη περιοχή της Μακεδονίας και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης αποτελούν παγίως μία ετοιμοφληγή περιοχή μπαρουταποθήκη, με τις επί αιώνες επιμειξίες λαών, θρησκειών και δοξασιών. Όλα ξεκίνησαν όταν μία 14χρονη Βουλγάρα, χριστιανή στο θρήσκευμα, η Στεφάνα από την Μπογδάντσα, θέλησε να ασπασθεί τον μουσουλμανισμό, προκειμένου να νυμφευθεί τον αγαπημένο της, έναν Τούρκο από το ίδιο χωριό. Αποφάσισε να μεταβεί από το σιδηροδρομικό σταθμό Αμάτοβο σ' αυτόν της Θεσσαλονίκης, υπό τη συνοδεία μίας τουρκάλας θεραπεινίδας, με επιδίωξη να κάνει πράξη την επιθυμία της. Για το σκοπό αυτόν επέλεξε να καθίσει στα διαμερίσματα, τα λεγόμενα κουπέ, του τρένου, τα προορισμένα για μωαμεθανές ταξιδιώτισσες, με ανάλογη ενδυμασία, αποτελούμενη από δύο φερετζέδες. Η μάνα της νεαρής την ακολούθησε τρέχοντας, αντιτιθέμενη στις προθέσεις της κόρης της και ανέβηκε στο συρμό «καταγγέλλοντας» ότι

η κόρη της φοράει βουλγάρικα και όχι τουρκικά εσώρουχα. Η παρέμβαση του μηχανοδηγού θεωρήθηκε άκρως απρεπής, έστω κι αν το δικαίωμα του το έδινε ο νόμος, όπως κι αυτό της οπλοφορίας, διότι αρσενικός ων εισήλθε στο «καρέμι», όπως ονομάζονταν τα σχετικά διαμερίσματα και έσκισε τα σύμβολα της τουρκικής ενδυμασίας, δηλαδή τον φερετζέ και την εσάρπα, προκειμένου να διαπιστώσει την αλήθεια της μητρικής καταγγελίας.

Τα αίματα ήσαν ήδη ξαναμμένα, όταν με την άφιξη του τρένου στο σιδηροδρομικό σταθμό της Θεσσαλονίκης καμιά εκατοστή μωαμεθανοί θέλησαν να απαγάγουν την Στεφάνα και να την οδηγήσουν στο Κονάκι (στο γνωστό Διοικητήριο) για να προσπλυτιστεί. Μία άλλη ομάδα χριστιανών διεκδίκησε τη νεαρή για λογαριασμό της, αφού ο χριστιανικός νόμος προέβλεπε ότι απαιτείται οκταήμερη κατήχηση πριν από την λήψη της οριστικής απόφασης. Ο Γερμανός πολιτικός και περιηγητής Κάρλ Μπράουν περιγράφει λεπτομερώς το περιστατικό, αναφερόμενος σε «Leges barbarorum», δηλαδή σε βάρβαρους νόμους, αλλά το μεγάλο μεταναστευτικό ρεύμα προς το εσωτερικό της Ευρώπης, καθιστούσε αναγκαία την αποδοχή τους. Από την άλλη οι Τούρκοι είχαν βρει την ευκαιρία να αντιδράσουν απέναντι στην επέκταση της λεγόμενης «Πύλης του ιερού πολέμου» από τη Σερβία στη μικτή θρησκευτικά ζώνη της Βοσνίας.

Με τους Τούρκους και τους Έλληνες να διαπληκτίζονται για την κατοχή της κορασίδος, μία σύμπτωση αποτέλεσε το σπινθήρα της καταστροφής. Τη στιγμή εκείνη ανέμενε στην είσοδο του σιδηροδρομικού σταθμού η άμαξα του πρόξενου των Ηνωμένων Πολιτειών Περικλή Χατζηλαζάρου κι ένας πανούργος χριστιανός σκέφθηκε να φυγαδεύσουν μ' αυτήν την κοπέλα. Οι Οθωμανοί μάλλον κέρδισαν τη μάχη του ξυλοδαρμού, θεωρώντας ένοχο της προσβολής τον έλληνα μηχανοδηγό,

αλλά και τους Γερμανούς, αφού η κατά την άποψή τους συνυπεύθυνη διεύθυνση των σιδηροδρόμων ήταν αυστρογερμανική. Ο διοικητής Μεχμέτ Ρεφίκ πασάς υποσχόταν πως θα ξαναβρεί τη 14χρονη κοπέλα, αλλά την ίδια στιγμή Τούρκοι ντελάληδες καλούσαν τους ομοεθνείς τους σε εξέγερση, με το οργισμένο πλήθος να συγκεντρώνεται στο προαύλιο του Ντιμίτρι τζαμί (του ναού του Αγίου Δημητρίου), όπως προσμαρτυρά ο Κάρλ Μπράουν. Άλλοι ιστορικοί, όπως ο Απόστολος Βακαλόπουλος, ομιλούν για το σήμερα κατεστραμμένο Σαατλί τζαμί, αλλά μάλλον δεν πρόκειται για την επικρατέστερη άποψη. Τότε οι πρόξενοι της Γερμανίας Ερρίκος Άμποτ και της Γαλλίας Ζιλ Μουλέν είχαν μία ιδέα που αποδείχτηκε μοιραία για τη ζωή τους. Πληροφορούμενοι το περιστατικό, μετέβησαν στο Κονάκι, με πρόθεση να μιλήσουν στο βαλή. Ένας γραμματέας, μάλλον εμπροθέτως, τους παρέσυρε σε ένα από τα προσκτίσματα του Ντιμίτρι τζαμί, όπου δήθεν βρισκόταν ο διοικητής, fake news στη σύγχρονη ορολογία. Ο οπλοφορών και αλαλάζων όχλος απαιτούσε το κοριτσάκι, ενώ κατέφθαναν ο βαλής και ο αρχηγός της χωροφυλακής για να επιβάλουν την τάξη και να διαπραγματευθούν την τύχη της Στεφάνας. Ωστόσο, δε γνώριζαν ότι εκείνη τη στιγμή δε βρισκόταν στη βίλα Χατζηλαζάρου, αλλά σε αυτήν του έλληνα εμπόρου, πλην αυστριακού υπηκόου, Αυγερινού.

Εκτός από τους Τούρκους, έξω από το τζαμί βρισκόταν και πρόξενοι άλλων κρατών, όπως και ο αδελφός του Άμποτ, Αλφρέδος, ψάχνοντας απεγνωσμένα τα ίχνη της νεαρής. Γύρω στις τρεις το μεσημέρι, η μητέρα του Χατζηλαζάρου ενημερώνει τις αρχές για το ενδιαίτημα όπου είχε φυγαδευτεί η Στεφάνα, ωστόσο ήταν αργά. Οι δύο πρόξενοι είχαν ήδη λιντσαρισθεί μπροστά στα μάτια του βαλή και των άλλων Τούρκων αξιωματούχων. Σαφώς υπεύθυνος του γεγονότος ο βαλής, ο οποίος αντί να κατευ-

νάσει το οργισμένο πλήθος και να διατάξει συλλήψεις και αντί να εξαντλήσει τις δυνάμεις του στην ανεύρεση της κορασίδος, προσπαθούσε να πείσει τους προξένους να τού αποκαλύψουν πού βρισκόταν το κοριτσάκι, κάτι που σαφώς δε γνώριζαν. Τους πίεσε, λοιπόν, να γράψουν στον Χατζηλαζάρου για να τους αποκαλύψει, ως «συναδέλφους», τον κρυψώνα του κοριτσιού. Ο Μουλέν αρνήθηκε, ο γερμανός πρόξενος Άμποτ, όμως, δέχθηκε, με αποτέλεσμα να θεωρηθεί τούτο ομολογία συννενοχής. Το πλήθος εξοργίστηκε, έσπασε τα κάγκελα και εισήλθαν στο δωμάτιο των προξένων με βία από τα παράθυρα. Με σιδερολοστούς, σπαθιά και ρόπαλα σκότωσαν τους προξένους, προκαλώντας αλυσιδωτά έντονα αντιδράσεις στην Κεντρική Ευρώπη. Κανένας δεν προσπάθησε να τους προστατεύσει από τη μανία του όχλου.

Στα όσα ακολούθησαν, ο υπουργός Εξωτερικών Ρασίδ πασάς καλεί στην Κωνσταντινούπολη τους προξένους της Γερμανίας, της Γαλλίας και της Ρωσίας, για να τους διαβεβαιώσει πως οι «οι ένοχοι θα τιμωρηθούν παραδειγματικά». Συγχρόνως, οι στόλοι των κεντροευρωπαϊκών δυνάμεων και της Τουρκίας κατέπλευσαν στη Θεσσαλονίκη, με σκοπό να προλάβουν διόγκωση των ταραχών. Ήταν 12 Μαΐου του 1876 την ημέ-

ρα που ξεκίνησαν οι συλλήψεις και από τους 52 συλληφθέντες 6 απαγχονίστηκαν δημοσίως, ενώπιον απροσμέτρητου πλήθους, στην πλατεία Ελευθερίας κι ενώ το ημερολόγιο έγραφε 16 Μαΐου. Ο γνωστός συγγραφέας Πιέρ Λοτί, με το αρχοντικό του να κοσμεί ακόμη το κέντρο της Κωνσταντινούπολης, περιέγραψε γλαφυρότατα τη σκηνή: «Μια ωραία, μαγιάτικη μέρα, ένας ωραίος ήλιος, ένας καθαρός ουρανός... Όταν οι βάρκες των ξένων έφθασαν, οι δήμιοι στην παραλία βρίσκονταν στο τέλος του έργου τους: έξι κρεμασμένοι έκαναν εμπρός στο πλήθος τις τελευταίες τους συσπασίες. Τα παράθυρα και οι στέγες ήσαν γεμάτα θεατές. Σε ένα γειτονικό μπαλκόνι οι τουρκικές αρχές χαμογελούσαν μπροστά σε αυτό το συνηθισμένο θέαμα. Οι κρεμάλες ήταν πολύ χαμηλές και τα πόδια των καταδικασμένων ακουμπούσαν στη γη. Τα νύχια τους έτριζαν πάνω στην άμμο. Μετά την εκτέλεση, οι στρατιώτες αποσύρθηκαν και οι κρεμασμένοι έμειναν στην κοινή θέα ως το σούρουπο. Τα έξι πτώματα έκαναν ως τη δύση του ήλιου το φριχτό μορφασμό του θανάτου, ανάμεσα σε πετιπατητές και σιωπηλές ομάδες γυναικών».

Φυσικά, οι πραγματικοί ένοχοι, ο βαλής, ο αρχηγός της αστυνομίας και οι άλλοι αξιωματούχοι έπεσαν στα μαλακά...

Τα τρένα που φύγαν...

Είναι εντυπωσιακό το γεγονός ότι καμία άλλη ευρωπαϊκή πόλη δε γνώρισε τέτοια ολοκληρωτική εξόντωση του εβραϊκού πληθυσμού της, κατά τη διάρκεια του Ολοκαυτώματος, σε επίπεδο ποσοστού. Θεωρητικά το πρώτο τρένο του ολέθρου ξεκίνησε από τον Παλιό Σιδηροδρομικό Σταθμό στις 15 Μαρτίου 1943, με 2.400 ψυχές. Ως τις 8 Αυγούστου είχαν αναχωρήσει άλλες 18 αμαξοστοιχίες με 2.000 - 5.000 Εβραίους ως επιβάτες στην κάθε μία από αυτές. Προορισμός τους το Άουσβιτς (φωτ.), εκτός από την τελευταία που κατέληξε στο Μπέργκεν-Μπέλτσεν. Συνολικά, με βάση τις επίσημες γερμανικές καταγραφές, εκτοπίστηκαν 48.574 άνθρωποι, με 1.900 μόνον από αυτούς να επιστρέφουν.

Οι προθέσεις των Γερμανών είχαν αρχίσει να διαφαίνονται από τις 7 Φεβρουαρίου, με την οργάνωση των σχετικών γκέτο, κατόπιν διαταγών των Βισλιτσένι, Μέρτεν και Μπρούνερ. Το βασικό γκέτο, σε ρόλο μεταβατικής στάσης για τα υποψήφια θύματα, ήταν αυτό του Βαρόνου Χιρς, στον εβραϊκό συνοικισμό ο οποίος βρισκόταν απέναντι από τον σιδηροδρομικό σταθμό. Είχε ιδρυθεί το 1917, μετά τη μεγάλη πυρκαγιά, προκειμένου να στεγάσει τους πολλούς πυρόπληκτους Εβραίους, ιδίως των λαϊκών στρωμάτων. Κατοικούσαν εκεί γύρω στις 3.000 άτομα. Οι Γερμανοί το περιέφραξαν με υψηλούς ξύλινους φράχτες, αφήνοντας μόνος τρεις εξόδους στο ιδιότυπο περιτείχισμα, προς την πλευρά του σταθμού. Τοποθετήθηκαν φυλάκια με φρουρούς, οπλισμένους με μυδραλιοβόλα. Από εκεί «αλιεύθηκαν» οι πρώτοι επιβάτες των τρένων του ολέθρου, για να στοιβαχτούν με βαναυσότητα, αμέσως μετά, κάπου 10.000 Εβραίοι από το γκέτο της Αγίας Παρασκευής.

Η ολοκλήρωση της κατασκευής των γκέτο πραγματοποιήθηκε στη 1 Μαρτίου, ενώ είχε δοθεί εντολή στους υπεύθυνους των σιδηροδρόμων να ετοιμάσουν βαγόνια για ταξίδι στην Πολωνία. Στις 13 Μαρτίου ήρθε διαταγή από το γερμανικό αρχηγείο, εδρεύον στην οδό Βελισσαρίου 42, να συγκεντρώνονται οι μελλοθάνατοι -χωρίς να γνωρίζουν, βέβαια, την αποτρόπαια μοίρα τους, στην κεντρική πλατεία του γκέτο. Εκεί καταγράφονταν, σφραγίζοντας τις κονκάρδες τους και παραδίδοντας τα χρήματα και τα τιμαλφή τους, με αντάλλαγμα κάτι ψευδοεπιταγές με ζλότι.

Το στήσιμο του σκηνικού ενίσχυσε η παραινετική προς το γεγονός στάση του αρχιραββίνου Κόρετς, ο οποίος τους έπειθε ότι επρόκειτο για ένα ταξίδι σε μία καινούρια γη, όπου μάλιστα τους περίμεναν ομοεθνείς τους, ακόμη και για την τέλεση γάμων και τη δημιουργία νέων οικογενειών. Ας μη ξεχνούμε ότι η «διασπορά» είναι εγγεγραμμένη στην εβραϊκή κουλτούρα, τόσο που οι σιωνιστές -τουτ' έστιν όσοι πρέσβευαν τη μόνιμη εγκατάσταση σε εβραϊκό κράτος- να γνωρίζουν μεγάλες αντιδράσεις από τους αντιτιθέμενους αυτήν. Από την άλλη, ένα μεγάλο μέρος των Θεσσαλονικέων έμειναν απαθείς στο διωγμό, είτε επειδή δεν μπορούσαν να αντιληφθούν τη σημασία του γεγονότος, είτε ενοχλημένοι από τη φιλο-οθωμανική στάση των Εβραίων, στα χρόνια πριν το 1912. Άλλωστε, με την ένταξη της Θεσσαλονίκης στο ελληνικό κράτος, μεγάλο μέρος των ογκωδών κεφαλαίων των επενδεδυμένων από εβραίους επιχειρηματίες αποσύρθηκαν για άλλες χώρες και κυρίως για τη Γαλλία. Γνωστότερες περιπτώσεις φυσικά, αυτές των Αλλατίνι και των Μοντιάνο. Πάντως, κάποιοι Θεσσαλονικείς βρέθηκαν μεταπολεμικά με σημαντικές περιουσίες, παίζοντας το ρόλο του «μεσεγγυούχου». Στα χέρια τους βρέθηκαν ακίνητα και ρευστό, υπό την υπόσχεση της επιστροφής τους άμα τη επανόδω των ιδιοκτητών τους.

Florian Schmitz: Να ανοίξουμε ξανά τα βιβλία της Ιστορίας, μαζί!

Ένα βιντεάκι του Spiegel, διάρκειας 4 λεπτών και 27 δευτερολέπτων με φόντο τον Λευκό Πύργο απογείωσε τη φήμη του Florian Schmitz. Ήταν ο Γερμανός δημοσιογράφος που έγραψε διαφορετικά για την κρίση στην Ελλάδα, όπου βρέθηκε από το 2013. Τον συναντήσαμε σε ένα παραλιακό καφέ και από εκεί ξετυλίξαμε το κουβάρι της ζωής του στη Θεσσαλονίκη. «Μετακόμισα στη Θεσσαλονίκη στις 6 Δεκεμβρίου του 2013, την ημέρα δηλαδή που στη Γερμανία γιορτάζουμε τη γιορτή του Αγίου Νικολάου. Έφυγα από το Βερολίνο γιατί εκεί δεν μπορούσα να εργασθώ όπως ήθελα. Επιθυμούσα να είμαι δημοσιογράφος και να γράφω κείμενα αλλά ο ανταγωνισμός ήταν μεγάλος. Έτσι είπα στον εαυτό μου: πρέπει να πάω στο εξωτερικό», τονίζει.

Ήρθε στη Θεσσαλονίκη εξαιτίας μίας ιστορίας... αγάπης και ως ερωτικός μετανάστης, όπως λέει ο ίδιος και στο απόγειο της κρίσης. Στην αρχή στη Θεσσαλονίκη ξεκίνησε ως μπλόγκερ, αλλά και συμμετέχοντας σε μία χορωδία. «Προσπάθησα από την αρχή να συμμετέχω στη ζωή της πόλης. Έφτασα στην Ελλάδα με πρόθεση να γράφω θετικά για τη χώρα στα γερμανικά μέσα. Αυτό ήταν το αρχικό σχέδιο που στην αρχή δεν βγήκε γιατί δεν ήταν εύκολο να εξασφαλίσω τα προς το ζην από τη δημοσιογραφία. Ξεκίνησα μία συνεργασία με τη Griechenland Zeitung και με μία εταιρεία για ψηφιακή επικοινωνία, όμως συνέχισα να δημοσιεύω κείμενα στο μπλογκ μου και από εκεί επαναδημοσιεύονταν αλλού με μεγαλύτερη απήχηση. Έτσι το όνομα μου έγινε πιο γνωστό. Μέχρι που ήρθε το βίντεο του Spiegel», τονίζει.

Ήταν η εποχή που οι εντάσεις μεταξύ της Ελλάδας και

Στη Γερμανία είναι σαν να μην υπάρχει το κεφάλαιο τι συνέβη στην Ελλάδα κατά την περίοδο της γερμανικής κατοχής 1941-44. Οι επανορθώσεις είναι ένα θέμα που πρέπει να έρχεται στο τραπέζι. Ακόμη όλα τα Ολοκαυτώματα των χωριών και των πόλεων στην Ελλάδα την περίοδο εκείνη, η πείνα της Κατοχής είναι άγνωστα για την πλειοψηφία των Γερμανών

τη Γερμανίας ήταν μεγάλες και έτσι το ρεπορτάζ από τη χώρα ήταν ενδιαφέρον για τα γερμανικά μέσα. Στη συνέχεια ξεκίνησε μία συνεργασία με ένα δίκτυο δημοσιογράφων του ραδιοφώνου στη Γερμανία, αλλά και με πιο μεγάλους σταθμούς όπως το WDR και NDR και η συγγραφή ενός βιβλίου για έναν πρόσφυγα. «Τον γνώρισα το 2015 σε ένα πλοiάριο και στη συνέχεια έφτασε στη Γερμανία, όπου και τον επισκέφτηκα. Του άφησα να μου διηγηθεί πως έβλεπε τη Γερμανία και εγώ παρουσίασα την ελληνική άποψη. Μετά ήρθε η συνεργασία με την Deutsche Welle που ξεκίνησε το 2017 και η οποία είναι στενή και έντονη», μας λέει. Έτσι έγινε ο ανταποκριτής της στην Ελλάδα.

Πώς έζησες την κρίση;

Ήθελα να κάνω ρεπορτάζ για πρωτοβουλίες που λαμβάνονταν εδώ. Υπάρχουν πολλοί νέοι άνθρωποι ιδιαίτερα στο χώ-

ρο της εστίασης που δεν μετανάστευσαν από την Ελλάδα και ψήφισαν συνειδητά υπέρ της χώρας και της Θεσσαλονίκης και προσπάθησαν να υλοποιήσουν δικά τους πρότζεκτς. Είτε εδώ είτε στην Αθήνα. Νομίζω ότι μπορούμε να βρούμε πολλά καινούρια εστιατόρια που δημιουργήθηκαν τα τελευταία 6 με 7 χρόνια και παρουσίασαν μία καινούργια εικόνα της ελληνικής κουζίνας. Μακριά από αυτό το κλασικό μοτίβο της ελληνικής κουζίνας και της ταβέρνας. Είδα πολλά ενδιαφέροντα πρότζεκτς, που όμως δεν ήταν εύκολο να μακροημερεύσουν. Και λόγω της κρίσης αλλά και λόγω του γραφειοκρατικού συστήματος που υπάρχει στην Ελλάδα. Εδώ το φορολογικό σύστημα λειτουργεί μόνο όταν έχει κανείς λεφτά. Οι μισθοί είναι πολύ χαμηλοί, ταυτόχρονα οι φόροι για τους ελεύθερους επαγγελματίες πολύ υψηλοί και όταν ξεκινά κανείς να κάνει μία επιχείρηση χωρίς να έχει λε-

Είναι πολύ σημαντικό μαθητές και μαθήτριες της Ελλάδας να πάνε στη Γερμανία και ακόμη πιο σημαντικό να έρθουν στην Ελλάδα Γερμανοί νέοι. Έτσι μπορεί να ξεκινήσει η προσωπική σχέση και να αντιμετωπίσουν από κοινού την ιστορία. Να μάθουν οι Γερμανοί μαθητές τι έγινε εδώ και οι Έλληνες που βλέπουν μόνο από μακριά τη Γερμανία να δουν ότι εκτός από τους πολιτικούς υπάρχουν και οι νέοι άνθρωποι που ενδιαφέρονται

φτά στην πλάτη του μπορεί να το ξεχάσει. Έτσι είναι δύσκολο να υλοποιηθούν όλες αυτές οι νέες και καινοτόμες ιδέες και αυτό που ακούς τελικά είναι το «δε βαριέσαι». Είναι δύσκολο για νέους ανθρώπους που δεν έζησαν τα καλά χρόνια και δεν έβαλαν στην άκρη κάποια λεφτά αλλά σήμερα διαθέτουν προσόντα, μιλούν τρεις και τέσσερις γλώσσες, έχουν μεγάλη εργασιακή εμπειρία στο εξωτερικό να ξεκινήσουν κάτι, καθώς έχουν μπροστά τους ένα βουνό που λέγεται φόροι. Θέλουν να τους πληρώσουν αλλά είναι γι' αυτούς δύσκολο.

Δεν αισθάνθηκες ποτέ άσχημα ως Γερμανός στην Ελλάδα;
Όχι. Μερικές φορές όταν είμαι με το μικρόφωνο της Deutsche Welle ακούω κάτι

σχόλια, ιδιαίτερα την ημέρα του «Όχι», αλλά γενικά ακόμη και το 2013 που πρωτοήρθε στην Ελλάδα όλοι με υποδέχτηκαν πολύ θετικά. Νομίζω ότι οι Έλληνες έμαθαν ότι δεν πρέπει να θεωρούν υπεύθυνο έναν Γερμανό πολίτη για το τι κάνει η γερμανική κυβέρνηση. Αυτή η διαφορά ότι είσαι Γερμανός αλλά και άνθρωπος γίνεται πιο πολύ κατανοητή από τον κόσμο εδώ.

Προφανώς και πρέπει να γίνουν μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα για να δουλέψει η επιχειρηματικότητα και να γίνει το κράτος ενδιαφέρον. Από την άλλη και αυτή η στεγνή πολιτική λιτότητα της Γερμανίας και η μη κατανόηση από τη γερμανική πλευρά δεν οδήγησε πουθενά. Οι Γερμανοί θεωρούν ότι η κρίση ξεπεράστηκε χάρη στη δική του οικονομική συνεισφορά και όχι ότι όλα αυτά τα χρήματα ήταν εγγυήσεις. Επί-

σης ότι η Γερμανία ωφελήθηκαν από την κρίση δεν είναι συνειδητό από τους πολίτες της. Όταν γίνονταν όλες αυτές οι τεράστιες περικοπές των συντάξεων η κοινή γνώμη της Γερμανίας έλεγε ότι πρέπει οι Έλληνες να πληρώσουν τα χρέη τους και ότι βρέξει ας κατεβάσει. Αλλά το ότι η ζωή στην Ελλάδα είναι ακριβή και ότι δεν μπορεί να την αντέξει κάποιος που παίρνει σύνταξη 400 ευρώ αυτό δεν το αντιλαμβάνονται στη Γερμανία. Αυτή η τύφλωση και η κουλτούρα που υπάρχει στη Γερμανία να μην ρωτάνε τι γίνεται από πίσω με ενοχλεί. Εξάλλου ιδιαίτερα οι Δυτικογερμανοί ευνοήθηκαν από τα δάνεια που πήραν για να αναγεννήσουν τη χώρα τους μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο και νομίζω ότι έχουν φανεί αχάριστοι σε αυτό. Δεν ξαναφτιάξαμε τη χώρα μας μόνο

επειδή φτύσαμε στις παλάμες μας και αποφασίσαμε να δουλέψουμε. Στη Γερμανία είναι σαν να μην υπάρχει το κεφάλαιο τι συνέβη στην Ελλάδα κατά την περίοδο της γερμανικής κατοχής 1941-44. Οι επανορθώσεις είναι ένα θέμα που πρέπει να έρχεται στο τραπέζι. Ακόμη όλα τα Ολοκαυτώματα των χωριών και των πόλεων στην Ελλάδα την περίοδο εκείνη, η πείνα της Κατοχής είναι άγνωστα για την πλειοψηφία των Γερμανών.

Θυμάσαι τι σε παραξένεψε στην Ελλάδα όταν ήρθες;

Ακούμε πολλά για την ελληνική φιλοξενία. Όταν ήμουν λοιπόν στη χορωδία και στην πρώτη μου παρουσία εκεί όλοι περίμεναν μετά στην ουρά για να με χαιρετήσουν. Αυτό δε θα γινόταν ποτέ στη Γερμανία. Ήταν φιλοξενία αλλά και περιέργεια, θα έλεγα, για τον Γερμανό που εμφανίστηκε. Μετά φυσικά η οδική συμπεριφορά. Όταν κάποιος για παράδειγμα παρκάρει αντικανονικά πάνω στον πεζόδρομο. Τότε είμαι πολύ Γερμανός. Όταν βλέπω έναν οδηγό να κόβει τον δρόμο για να περάσει ένα λεωφορείο για να πάρει ένα καφέ από το μαγαζί και όλοι από πίσω του να κορνάρουν μέχρι ο οδηγός να παραγγείλει το Fredo Carruccino του και να βγει με το πάσο του από το μαγαζί...

Ήταν όμως πειθαρχημένοι στην πανδημία

Για δύο λόγους. Φοβήθηκαν ότι η αρρώστια θα πάρει διαστάσεις και δεν εμπιστεύονταν το ελληνικό σύστημα υγείας, όπου υπάρχει ακόμη το φακελάκι, αλλά και εξαιτίας ενός βαθιά ριζωμένου ασυνείδητου υπαρξιακού φόβου. Ο δεύτερος λόγος έχει να κάνει με το γεγονός ότι η πολιτεία και οι αποφάσεις της είναι συχνά χαοτικές. Σ' αυτήν την περίπτωση η κυβέρνηση αντέδρασε πολύ σωστά, δεν έκανε πολιτική διαχείριση, αλλά άκουσε τους ειδικούς που ήταν πολύ καλά ενημερωμένοι και πήραν τις σωστές αποφάσεις. Έτσι το αντιλήφτηκε και ο κόσμος.

Είναι μία αδελφική αγάπη

Πώς θα περιέγραφε τη σχέση Ελλάδας-Γερμανίας; Μία σχέση αγάπης και μίσους;

Θα έλεγα πως ναι. Είναι μία αδελφική αγάπη. Ανάμεσα στα αδέλφια υπάρχει πάντα αγάπη και μίσος. Είναι πολλά πράγματα. Στην περιοχή της Βόρειας Ελλάδας συναντά κανείς πολλούς μετανάστες, αλλά και ανθρώπους που ζουν στη Θεσσαλονίκη και βρίσκονται ανάμεσα στις δύο κουλτούρες. Από την άλλη, είναι και η περίοδος της κατοχής, μία ιστορία που η Γερμανία δεν έχει ακόμη επεξεργαστεί. Όλα αυτά οδηγούν στο ότι οι σχέσεις είναι μεν στενές, αλλά δύσκολες. Πολλά θέματα πρέπει να συζητηθούν και ειδικά οι Γερμανοί πρέπει να ενημερωθούν για την Ελλάδα.

Τι θα μπορούσε να βοηθήσει;

Η ανταλλαγή αντιπροσωπειών από νέους. Αυτό το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας, όπως αυτό που έγινε μετά τον πόλεμο μεταξύ της Γερμανίας και της Γαλλίας, μπορεί να βοηθήσει. Είναι πολύ σημαντικό μαθητές και μαθήτριες της Ελλάδας να πάνε στη Γερμανία και ακόμη πιο σημαντικό να έρθουν στην Ελλάδα Γερμανοί νέοι. Έτσι μπορεί να ξεκινήσει η προσωπική σχέση και να αντιμετωπίσουν από κοινού την ιστορία. Να μάθουν οι Γερμανοί μαθητές τι έγινε εδώ και οι Έλληνες που βλέπουν μόνο από μακριά τη Γερμανία να δουν ότι εκτός από τους πολιτικούς υπάρχουν και οι νέοι άνθρωποι που ενδιαφέρονται. Αυτή η προσωπική σχέση είναι το Α και τα Ω. Και να γίνουν πιο πολλά ρεπορτάζ -και αυτό είναι και δική μου αποστολή- για τους ιστορικούς συσχετισμούς της Θεσσαλονίκης. Νομίζω ότι και οι Έλληνες πρέπει να ανακαλύψουν εκ νέου την ιστορία. Στη Γερμανία πολλοί λένε ότι πρέπει να κλείσουμε πια τα βιβλία του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου. Εγώ λέω να τα ξανανοιξουμε πάλι και να τα επεξεργαστούμε μαζί και από κοινού.

Με τσιγκλάει να ασχολείται ο θεατής με τον τρόπο που ο ίδιος αντιλαμβάνεται τον κόσμο και τα γεγονότα, να ανακαλύπτει άλλους τρόπους ερμηνείας, το βρίσκω πολύ ενδιαφέρον. Το να υποθέσω ότι μένοντας στη Γερμανία θα φωτογράφιζα διαφορετικά είναι μία εικασία, στην οποία δεν δίνω χώρο

Ο φωτογράφος Ingo Dunnebier ζει και εργάζεται εδώ και 33 στη Θεσσαλονίκη

Γερμανικά κλικ στην πολυπολιτισμικότητα

Τριάντα τρία ζει και εργάζεται στη Θεσσαλονίκη ο Γερμανός φωτογράφος Ingo Dunnebier. Γεννήθηκε στη Ιένα της Ανατολικής Γερμανίας και μεγάλωσε στο Κάσσελ της Δυτικής Γερμανίας, ενώ από το 1982 μέχρι το 1987 σπούδασε φωτογραφία και οπτικοακουστικά μέσα στο Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών της Κολωνίας. Εκεί γνώρισε τον Θεσσαλονικιό Γιάννη Βαλτή, με τον οποίο -όπως λέει- από την πρώτη μέρα μας συνέδεσε βαθιά φιλία. Στη Θεσσαλονίκη ήρθε «για να πειραματιστώ και να δοκιμαστώ σε πολλά πεδία, αφήνοντας πίσω μου τις βεβαιότητες της πατρίδας και της Γερμανίας».

Εδώ συνεργάστηκε αρχικά με τον Γιάννη Βαλτή στις μεγάλες παραγωγές πολυθεαμάτων για τα κρασιά της εταιρείας Μπουτάρη, δημιουργώντας διαδραστικά οπτικοακουστικά θεάματα για τα οινοποιία της Σαντορίνης και της Νάουσας. Επίσης στην αρχή δούλεψε πάνω σε φωτογραφικές διαδικασίες χωρίς φωτογραφική μηχανή, ως επί το πλείστον αποτυπώματα, φωτογράμματα και χημειογράμματα. Από το 1994 καταγράφει καταστάσεις της καθημερινότητας και το πολιτιστικό τοπίο, παράγοντας παράλληλα θεματικές αυτοτελείς σειρές, ενώ το 2002 εργάζεται σε projects στη Νέα Υόρκη. Έχει κάνει ατομικές εκθέσεις στη Θεσσαλονίκη και συμμε-

τείχε σε πολλές ομαδικές στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες, συμμετείχε σε προγράμματα artist-in-residence, ενώ έργα του βρίσκονται σε μουσεία και σε ιδιωτικές συλλογές.

Τον ρωτάμε ποια ήταν η κύρια δυσκολία για την προσαρμογή του στην Ελλάδα ως Γερμανός. Απαντά ότι το πιο σημαντικό και το κύριο του μέλημα ήταν η εκμάθηση της γλώσσας. «Ήταν για μένα η βασική προϋπόθεση να αισθάνεσαι καλά σε ένα ξένο, νέο τόπο. Τότε ήταν πολύ πιο μεγάλες οι πολιτισμικές διαφορές μεταξύ των δύο χωρών. Γράφτηκα αμέσως στη Σχολή Νέας Ελληνικής Γλώσσας της Φιλοσοφικής του ΑΠΘ. Κατά τα άλλα: ο έρωτας, όταν αντα-

ποδίδεται, βλέπει τη δυσκολία ως αυταπάτη», απαντά.

Η επόμενη ερώτηση έχει να κάνει με το αν φωτογραφίζει με τον ίδιο τρόπο στην Ελλάδα και στη Γερμανία. «Δεν μπορώ να το θέτω έτσι. Η Θεσσαλονίκη σαν πόλη με γοήτευσε με τα πολλά ιστορικά και πολιτιστικά επίπεδα, αλλά είχε και την οικειότητα του χωριού. Η πόλη βρισκόταν στη διαδικασία μεγάλων αλλαγών και εξελίξεων και ένιωσα κάπως σαν ένα δημιουργικό μέλος αυτής της κοινότητας. Από την αρχή φωτογράφιζα και την πόλη. Επειδή δεν δουλεύω φωτοειδησιογραφικά αλλά conceptual, δηλαδή με βάση μία κεντρική ιδέα ή με την αφετηρία ενός προ-

Έργα από τη σειρά «Blisters».

βληματισμού, οι φωτογραφίες μου δεν είναι ιστορικές με την στενή έννοια. Γενικά όμως μου αρέσει να δίνω εικόνα σε κάτι που βιώνω, μία αίσθηση ή ένα γεγονός, άλλοτε πιο προσωπικό, άλλες φορές γενικότερης φύσης. Φυσικά οι φωτογραφίες αντανακλούν την εποχή μας, απλά συνήθως με πιο αφαιρετικό τρόπο. Με τη γκλάει να ασχολείται ο θεατής με τον τρόπο που ο ίδιος αντιλαμβάνεται τον κόσμο και τα γεγονότα, να ανακαλύπτει άλλους τρόπους ερμηνείας,

Γι' αυτό μπορώ να 'αντέχω' τόσα χρόνια. Αυτό που λείπει είναι η συνείδηση ότι από τις καλές φιλικές σχέσεις με τους γείτονες κερδίζουν όλοι. Σαν δεύτερο θα αναφέρω την εκτίμηση του δημόσιου χώρου».

Για τα χρόνια της κρίσης απαντά ότι τα έζησε σαν τους περισσότερους στην Ελλάδα, δηλαδή «αρκετά δύσκολα. Έχω στήσει την επαγγελματική ζωή από την αρχή σε τρεις άξονες: την εικαστική εφαρμογή της φωτογραφίας,

την επαγγελματική, εμπορική φωτογραφία και επίσης εδώ και πολλά χρόνια την εκπαίδευση. Μία υπερισχύει το ένα, μία το άλλο. Οι καλλιτέχνες είναι πολυπράγμονες και πάντα πρέπει να αφήνω δουλειά για την επόμενη μέρα». Όσο για τη μετά την πανδημία εποχή πιστεύει ότι «η πανδημία δεν είναι απλά μία πανδημία και δεν τελειώνει με ένα εμβόλιο. Όπως η

το βρίσκω πολύ ενδιαφέρον. Το να υποθέσω ότι μένοντας στη Γερμανία θα φωτογράφιζα διαφορετικά είναι μία εικασία, στην οποία δεν δίνω χώρο. Είναι ένα μεγάλο θέμα από μόνο του», απαντά.

Για τη Θεσσαλονίκη πιστεύει ότι όπως την βλέπει διαχρονικά «η μεγάλη της τύχη και γοητεία της είναι η πολυπολιτισμικότητα. Εννοώ διαφορετικές φυλές που συνυπάρχουν σε έναν τόπο με ίδια δικαιώματα. Μεγάλο ατού επίσης η θέση της πάνω στην Εγνατία και πιο κοντά στην Ευρώπη. Φυσάει ένας φρέσκος αέρας.

πανδημία υπάρχουν μία σειρά από τεράστια θέματα ζωτικής σημασίας που θα χρειαστεί να πιάσουμε. Φοβάμαι πως η απάντηση σε αυτά δεν καλύπτεται με μία-δύο κουβέντες, γιατί πρόκειται για ζητήματα που θα χρειαστούν προσπάθειες απ' όλους. Αυτά συνήθως δεν λύνονται με τη λογική, αλλά με τον πανικό της τελευταίας στιγμής και με οπισθοδρόμηση και πιθανά μεγάλες απώλειες. Η δική μου γενιά απ' ότι φαίνεται δεν μπορεί να πιάσει αυτά τα θέματα αποτελεσματικά. Τα μεταφέρουμε στο μέλλον. Μάλλον περιμένουμε να ξεσηκωθούν τα νήπια».

Ελληνο-Γερμανικές σχέσεις: Οι σχέσεις που αγαπάμε να μισούμε

Δεν θα ξεκάσω ποτέ τη στιγμή, που σε μία συγκέντρωση του προξενικού σώματος στη Θεσσαλονίκη, έσκυψε στο αυτί μου ο τότε Τούρκος Γενικός Πρόξενος και μου ψιθύρισε πόσο χαρούμενος αισθάνεται, που πια οι Έλληνες μισούν πιο πολύ τους Γερμανούς και λιγότερο τους Τούρκους! Πρέπει να ήταν κάπου στο 2014 και από τότε οι ελληνο-γερμανικές σχέσεις εργαλειοποιήθηκαν ακόμα παραπάνω και το λαϊκό αίσθημα φούντωσε και βρόντηξε κατά των Γερμανών. Μία ενδιαφέρουσα στιγμή ήταν, όταν στην εποχή της κρίσης που τα περισσότερα δημοτικά συμβούλια πρότασαν τα στήθη τους στον αγώνα υπέρ της καταβολής των γερμανικών αποζημιώσεων και έβγαζαν σχετικά ψηφίσματα, στην ψηφοφορία του δημοτικού συμβουλίου Θεσσαλονίκης ήμουν ο μόνος που ψήφισε λευκό. «Λευκό; Σίγουρα; Λευκό; Μήπως δεν άκουσα καλά; Μα, γιατί;» με ρωτούσε επίμονα ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου σε μία προσπάθεια να μου δώσει χρόνο να αλλάξω την ψήφο μου και να «σώσω» το πολιτικό μου προφίλ.

Η επόμενη σχετική πρόσληψή μου είναι οι προεκλογικές αφίσες του κυβερνητικού κόμματος με τον Σόιμπελ-Δράκουλα να μας ρουφά το αίμα στις επαναληπτικές εκλογές του 2015 που «κόσμησαν» την Τσιμισκή εκείνο το πρωινό που βάδιζα προς το δημαρχείο μέχρι να κινητοποιηθούν οι δημοτικές υπηρεσίες και να τις ζηλώσουν.

Ταυτόχρονα, τα ίδια εκείνα χρόνια εξελισσόταν ομαλά και φιλικά η Ελληνο-Γερμανική Συνέλευση, μια πρωτοβουλία των Παπανδρέου-Μέρκελ, για τη σύσφιξη των σχέσεων σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, με δεκάδες ανταλλαγές και επαφές δημάρχων και περιφερειάρχων. Οι Γερμανοί τουρίστες παρέμεναν στην πρώτη τριάδα των αλλοδαπών επισκεπτών της χώρας και εμείς μέσω της Διπλωματίας των Πόλεων παλεύαμε να τους φέ-

ρουμε και στη Θεσσαλονίκη. Ο τοπικός διευθυντής του Goethe-Institut βοηθούσε με ουσιαστικό τρόπο μέσω γερμανικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων τη δημιουργική κοινότητα και τον πολιτισμό της πόλης να επιβιώσει, να ανθίσει και να εξελιχθεί. Τα πολιτικά ιδρύματα των κομμάτων της Γερμανίας έστηναν γραφεία στην Ελλάδα και ανέπτυσαν δράσεις, ανταλλαγές και προγράμματα προς όφελος των τοπικών κοινωνιών. Το ετήσιο «Διεθνές Συμπόσιο της Θεσσαλονίκης για τις Παγκόσμιες Εξελίξεις» δεν θα μπορούσε ποτέ, για παράδειγμα, να γίνει θεσμός χωρίς την ενεργή συνδρομή του Konrad-Adenauer-Stiftung (CDU). Σε μία άλλη εκπαιδευτική ημερίδα στη Θεσσαλονίκη του Friedrich-Ebert-Stiftung (SPD) για τους Πολιτικούς Ηγέτες του μέλλοντος των Βαλκανίων έκανα την πρώτη μου γνωριμία -μεταξύ άλλων- με τον τότε δήμαρχο της Στρούμιτσας και σημερινό πρωθυπουργό της Βόρειας Μακεδονίας Ζόραν Ζάεφ!

Η μετά το 2015 εξέλιξη της πολιτικής σχέσης του τότε Έλληνα πρωθυπουργού με τη Γερμανίδα καγκελάρια, καθώς και η σημερινή ελληνική επίκληση για γερμα-

νική διαμεσολάβηση στην εξαιρετικά σοβαρή Ελληνο-τουρκική διαμάχη αποδεικνύουν, πιστεύω, πόσο καιροσκοπική ήταν όλη αυτή η εχθρότητα της τελευταίας σχεδόν δεκαετίας προς τη Γερμανία. Μία εχθρότητα που καλλιεργήθηκε στην προσπάθεια να εφευρεθεί ο εξωτερικός υπεύθυνος για την ελληνική κρίση. Μια εχθρότητα που πότισε την ελληνική ψυχή και εμπλούτισε το ελληνικό συνωμοσιολογικό αφήγημα για τα κακά της μοίρας μας.

Ελπίζω, τώρα, τα πράγματα να αλλάζουν με ουσιαστικό και ορθολογικό τρόπο. Η δημιουργία και έναρξη λειτουργίας του Ελληνο-Γερμανικού Συμβουλίου/Ιδρύματος Νεολαίας θα συμβάλει προς αυτήν την κατεύθυνση με τον ίδιο τρόπο που λειτούργησε για τη μεταπολεμική γερμανο-γαλλική σχέση. Η νέα γενιά θα είναι λιγότερο ευήκοοι σε λαϊκίστικα κελεύσματα δημιουργίας εχθρικών προτύπων.

Και, ίσως, τα μεταχειρισμένα αστικά λεωφορεία που αγοράστηκαν πρόσφατα από την αδελφή πόλη Λειψία να ανακουφίσουν τον ταλαιπωρημένο τα τελευταία χρόνια Θεσσαλονικιό επιβάτη και ταυτόχρονα να του εμπεδώσουν για τους προμηθευτές μας μια

Η μετά το 2015 εξέλιξη της πολιτικής σχέσης του τότε Έλληνα πρωθυπουργού με τη Γερμανίδα καγκελάρια, καθώς και η σημερινή ελληνική επίκληση για γερμανική διαμεσολάβηση στην εξαιρετικά σοβαρή Ελληνο-τουρκική διαμάχη αποδεικνύουν, πιστεύω, πόσο καιροσκοπική ήταν όλη αυτή η εχθρότητα της τελευταίας σχεδόν δεκαετίας προς τη Γερμανία. Μία εχθρότητα που καλλιεργήθηκε στην προσπάθεια να εφευρεθεί ο εξωτερικός υπεύθυνος για την ελληνική κρίση

θετική αύρα («goodvibesonly»), που σταδιακά θα σκεπάσει τα σκοτεινά πάθη που καλλιεργήθηκαν μέσα του. Τότε, η φρικτή εξαετία (2010-2016) θα αποτελέσει απλά μια μικρή, κακή παρενθεση στο μεγάλο κύκλο των Ελληνο-Γερμανικών σχέσεων του 21ου αιώνα.

**Διετέλεσε Αντιδήμαρχος Τουρισμού και Διεθνών Σχέσεων στο δήμο Θεσσαλονίκης (2011-2019). Είναι ιδρυτής και δ.σ. της WiseRamSA*

Oktoberfest

Στιγμιότυπα απο προηγούμενες χρονιές.

Μία γιορτή που δεν έγινε φέτος

Μπορεί φέτος να μην έγινε λόγω της πανδημίας αλλά ήταν και είναι μία παραδοσιακή ελληνογερμανική γιορτή στη Θεσσαλονίκη, που συγκεντρώνει πλήθος κόσμου. Ο λόγος για το Oktoberfest που διοργανώνεται εδώ και 17 χρόνια στην πόλη το τελευταίο Σάββατο του Σεπτεμβρίου. Μόνο φέτος οι διοργανωτές αποφάσισαν έγκαιρα να μη διεξαχθεί για την ασφάλεια της δημόσιας υγείας.

Με πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα η εκδήλωση πραγματοποιούταν στις εγκαταστάσεις της Γερμανικής Σχολής Θεσσαλονίκης

από τον Σύλλογο Φίλων και με την υποστήριξη του Συλλόγου Αποφοίτων του σχολείου, ενώ τελούσε υπό την αιγίδα του δήμου Θεσσαλονίκης και του Γενικού Προξενείου της Γερμανίας στη Θεσσαλονίκη. Οι επισκέπτες του είχαν τη δυνατότητα να δοκιμάσουν τις γνωστές γερμανικές σπεσιαλιτέ βασισμένες σε αυθεντικές συνταγές, όπως το περίφημο κότσι με ξινό λάχανο, το Leberkaese, το λουκάνικο με πατατοσαλάτα, διάφορα είδη μπίρας, να απολαύσουν ένα πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα, με έντονο το ελληνικό χρώμα, αλλά και να πάρουν πληροφορίες για

τη Γερμανική Σχολή Θεσσαλονίκης.

Να θυμίσουμε ότι το κλασικό Oktoberfest ξεκίνησε για πρώτη φορά το 1810 στο Μόναχο, όταν ο τότε διάδοχος του θρόνου της Βαυαρίας και μετέπειτα βασιλιάς Λουδοβίκος ο Α' και η πριγκίπισσα Τερέζα της Σαξωνίας-Χίλτμπουργκκαουζεν γιόρταζαν το γάμο τους, ενώ η γιορτή χρόνο με το χρόνο γιγαντώθηκε, καθώς συγκεντρώνει πια πάνω από 6 εκατομμύρια επισκέπτες. Πλην της φετινής χρονιάς όπου και στο Μόναχο το Oktoberfest δεν πραγματοποιήθηκε.

Ραντεβού για του χρόνου.

Οι 140 πιστοί «στρατιώτες» της Μπάγερν

Είμαστε ο παλιότερος, επίσημα αναγνωρισμένος, σύνδεσμος φίλων ξένης ομάδας στην Ελλάδα. Όταν ιδρύσαμε το κλαμπ, το 1994, δεν υπήρχε άλλο σε όλη τη χώρα. Συμπεριλάβαμε μάλιστα στο όνομά του και τη λέξη Μακεδονία, για να στείλουμε το δικό μας μήνυμα και στη Γερμανία. Ήταν η εποχή που η αντιπαράθεση με τα Σκόπια για το όνομα μονοπωλούσε την επικαιρότητα και η κίνηση αυτή είχε τη σημασία της

Αχιλλέας Χατζηνικολάου
Ιδρυτής και επίτιμος πρόεδρος του κλαμπ

Όπως όλοι οι πραγματικά μεγάλοι σύλλογοι, η Μπάγερν Μονάχου έχει φανατικούς οπαδούς και ορκισμένους εχθρούς. Μεταξύ των πολυπληθών υποστηρικτών της (υπολογίζονται σε εκατομμύρια σε όλον τον κόσμο) βρίσκονται και τα 140 ενεργά μέλη του πανελλήνιου κλαμπ φίλων της Μπάγερν, που έχει ως έδρα του τη Θεσσαλονίκη.

Ιδρυτής και επίτιμος πρόεδρος του είναι ο Ελληνογερμα-

νός ατζέντης (αναγνωρισμένος από τη γερμανική ομοσπονδία ποδοσφαίρου), Αχιλλέας Χατζηνικολάου. «Είμαστε ο παλιότερος, επίσημα αναγνωρισμένος, σύνδεσμος φίλων ξένης ομάδας στην Ελλάδα. Όταν ιδρύσαμε το κλαμπ, το 1994, δεν υπήρχε άλλο σε όλη τη χώρα. Συμπεριλάβαμε μάλιστα στο όνομά του και τη λέξη Μακεδονία, για να στείλουμε το δικό μας μήνυμα και στη Γερμανία. Ήταν η εποχή που η αντιπαράθεση με τα Σκόπια για

το όνομα μονοπωλούσε την επικαιρότητα και η κίνηση αυτή είχε τη σημασία της».

Στις 23 Αυγούστου, οι τρομεροί Βαυαροί του Χάνζι Φλικ, που σόκαραν την Ευρώπη με το... αδιανόητο 8-2 επί της Μπαρτσελόνα, στέφθηκαν πρωταθλητές Ευρώπης για έκτη φορά στην ιστορία τους, κερδίζοντας 1-0 την Παρί Σεν Ζερμέν, στη Λισσαβώνα. Η επιτυχία αυτή έκανε ξανά... μόδα την Μπάγερν. Για τα μέλη του πανελλήνιου κλαμπ, όμως, το καμάρι της

Βαυαρίας είναι κάθε άλλο παρά μόδα. Είναι τρόπος ζωής. Όπως εξηγεί ο Αχιλλέας Χατζηνικολάου «δεν έχουμε υιοθετήσει κάποιου είδους ελιτίστικη προσέγγιση αλλά, εκ των πραγμάτων, ο σύνδεσμος λειτουργεί ως... πριβέ κλαμπ. Είμαστε ανοικτοί στη διεύρυνσή του, ωστόσο, υπό κάποιες αυστηρές προϋποθέσεις. Δεν μας ενδιαφέρουν οι περιστασιακοί οπαδοί. Αυτοί που σήμερα δηλώνουν Μπάγερν Μονάχου επειδή κατέκτησε το Τσάμπιονς Λιγκ και του χρόνου θα φορέσουν τη φανέλα μίας άλλης ομάδας, αν έρθει η σειρά της να φτάσει στην κορυφή. Για τα μέλη του δικού μας κλαμπ,

η Μπάγερν δεν είναι μόδα, είναι τρόπος ζωής. Μία δεύτερη οικογένεια. Οι πόρτες του κλαμπ είναι, λοιπόν, ανοιχτές μόνο σε όσους αγαπούν πραγματικά την ομάδα και είναι κοντά της τόσο στις καλές, όσο και στις δύσκολες στιγμές». Ως αναγνωρισμένος από την Μπάγερν σύνδεσμος, το ελληνικό κλαμπ των Βαυαρών με έδρα τη Θεσσαλονίκη διοργανώνει κάθε χρόνο εκδρομές για αγώνες της Μπούντεσλιγκα αλλά και του Τσάμπιονς Λιγκ. Επίσης, τα μέλη του απολαμβάνουν σημαντικά προνόμια, όπως εκπτώσεις στα εισιτήρια, σε αγορές προϊόντων από την μπουτίκ του συλλόγου κ.λπ.

Σημαντική η κοινωνική δράση του κλαμπ

Ο πανελλήνιος σύνδεσμος φίλων της Μπάγερν Μονάχου αναπτύσσει εδώ και πολλά χρόνια αξιόλογη φιλανθρωπική δράση, αναδεικνύοντας την κοινωνική διάσταση του αθλητισμού. Η δημιουργία τράπεζας αίματος από τα μέλη της λέσχης, η αλληλεγγύη προς τους πρόσφυγες και η συνεργασία με φορείς όπως το Παιδικό Χωριό Βορείου Ελλάδος, είναι κάποιες μόνο από τις πρωτοβουλίες έμπρακτης στήριξης ευάλωτων συμπολιτών μας που έχει αναλάβει ο σύνδεσμος, από την ημέρα της ίδρυσής του έως

σήμερα. «Είμαστε περήφανοι για την κοινωνική-φιλανθρωπική μας δράση. Είναι απολύτως βέβαιο πως θα συνεχίσουμε να αναλαμβάνουμε τέτοιου είδους πρωτοβουλίες, με σκοπό την έμπρακτη στήριξη συμπολιτών μας που χρειάζονται τη βοήθεια όλων μας», τονίζει ο Αχιλλέας Χατζηνικολάου.

Η πανελλήνια λέσχη φίλων Μπάγερν Μονάχου ήταν, επιπλέον, πρωτοπόρος και σε ό,τι αφορά τη δημιουργία του ποδοσφαιρικού πρωταθλήματος στο οποίο μετέχουν σχεδόν όλα τα αναγνωρισμένα κλαμπ υποστηρικτών ξένων συλλόγων στην Ελλάδα.

Γερμανικά προϊόντα από το βραβευμένο αλλαντοποιείο

Από το Ochsenkopf στην Πυλαία

Ξεκίνησε ως μία μικρή κα-
ντίνα και εξελίχθηκε σε
ένα βραβευμένο αλλα-
ντοποιείο, το οποίο προμηθεύει
παραδοσιακά γερμανικά προϊό-
ντα αλλά παράγει και αλλαντικά.

Ο λόγος για το «Ochsenkopf»
όπου όλα γίνονται με αγάπη και
μεράκι και στόχο έχουν την ικα-
νοποίηση και των πιο απαιτητικών
γευστικών απαιτήσεων. Το κατά-
στήμα διαθέτει πλούσια γκάμα
από γερμανικά delicatessen προϊό-
ντα (όπως καρυκεύματα, μπίρες,
ζυμαρικά, σάλτσες, κ.ά), ενώ δι-
αθέτει ένα υπερσύγχρονο εργα-
στήριο στο οποίο επεξεργάζεται
το κρέας για τα αλλαντικά, το μα-
ρινάρει και του δίνει την τελική
μορφή με γερμανικές συνταγές.

Κάπως έτσι συνοψίζεται μία
πολύ πιο σύνθετη ιστορία, που
περιλαμβάνει αγάπη, μεράκι και
φανατική προσοχή στην λεπτο-
μέρεια και την ποιότητα! Δημι-
ουργοί του είναι ένα ζευγάρι που
μετακόμισε στην Ελλάδα από την
Γερμανία το 1997, ενώ τα τελευ-
ταία χρόνια έχει περάσει στα
χέρια της Ελένη Λατσίνογλου, η
οποία γεννήθηκε και μεγάλωσε
στη Γερμανία.

Τη συναντήσαμε στο παραδο-
σιακό αλλαντοποιείο, στην Πυ-
λαία, και μας μίλησε μεταξύ άλ-
λων για την... ιστορία του.

«Το αλλαντοποιείο μας είναι πλέ-
ον 23 ετών. Δημιουργήθηκε από
τον κύριο Φόικτ Μπεν, ο οποίος
είναι Γερμανός παντρεμένος με

Ελληνίδα. Μετά από πολλά χρόνια
κοινής ζωής στη Γερμανία απο-
φάσισαν να εγκατασταθούν στην
Ελλάδα. Σκεπτόμενοι τον βιοπορι-
σμό τους και μη γνωρίζοντας καλά
την ελληνική γλώσσα, αποφάσισαν
να δημιουργήσουν ένα μικρό μπα-
κάλικο με γερμανικά προϊόντα, το
οποίο σιγά - σιγά ανέπτυξαν. Το
όνομά του (Ochsenkopf) σημαί-
νει 'κεφάλι του βοδιού', είναι από
μία παραδοσιακή ονομασία αλλα-
ντοποιείου στη Γερμανία, αλλά και
όνομα περιοχής της χώρας. Τα πα-
λιά χρόνια στη Γερμανία στα αλ-
λαντοποιεία έδιναν ονόματα από
ένα κομμάτι ζώου, μία κουλτούρα
που υιοθετήσαμε και εμείς».

Η κ. Λατσίνογλου στέκεται ιδι-

αίτερα στο γε-
γονός ότι πα-
ράγουν οι ίδιοι
τα προϊόντα
τους. «Έχουμε
φτάσει στη δι-
αδικασία, όχι μόνο να προμηθεύ-
ουμε προϊόντα και να τα πουλά-
με, αλλά ταυτόχρονα παράγουμε
τα δικά μας αλλαντικά. Βραβευ-
θήκαμε για τα προϊόντα που πα-
ράγουμε και αυτό μας δίνει την
αυτοπεποίθηση να συνεχίσουμε
πιο σίγουροι για τα προϊόντα μας.
Συνεργαζόμαστε με Έλληνες ζω-
έμπορες, οι οποίοι έχουν ποιοτι-
κά κρέατα, και εμπιστευόμαστε
περισσότερο τους ντόπιους. Βέ-
βαια εμπορευόμαστε προϊόντα

και από το εξωτερικό, κατά βάση
από τη Γερμανία, όπως διάφορα
κρέατα, ώστε να συμπληρώσου-
με την εκάστοτε συνταγή».

Σε ό,τι αφορά στη σωστή λει-
τουργία του μαγαζιού, η Ελένη
Λατσίνογλου, ακολουθεί ένα
συγκεκριμένο πρόγραμμα: «Το
πρόγραμμα που χρησιμοποιού-
με είναι εβδομαδιαίο. Βγαίνει
την Κυριακή το βράδυ. Παραγ-
γέλλουμε τα κρέατα τα οποία
τα επεξεργάζομαι μέσα στην
εβδομάδα μαζί με τα αλλαντι-
κά μας και έτσι, με αυτή τη δι-
αδικασία, παράγουμε φρέσκα
προϊόντα κάθε εβδομάδα, χρη-
σιμοποιώντας ποιοτικά και φυ-
σικά προϊόντα».

Η διαχρονική πελατεία φαίνε-
ται να είναι ένα από τα «παράση-
μα» του καταστήματος. «Δουλεύ-
ουμε περισσότερο με ντόπιους
πελάτες. Η πελατεία μας είναι
διαχρονική. Όσοι έρχονται για
πρώτη φορά, το μαθαίνουν από
πελάτες που έχουμε χρόνια»,
μας λέει η κ. Λατσίνογλου και
συμπληρώνει: «Το ζευγάρι που
ξεκίνησε το μαγαζί ήταν χαμηλών
τόνων. Δεν έκαναν ιδιαίτερη δια-
φήμιση στο μαγαζί. Η διαφήμιση
γινόταν από στόμα σε στόμα».

Κόμβος... κουλτούρας

«Είμαστε ένας κόμβος
γερμανικής και ελληνικής
κουλτούρας. Ειδικά για τη
Θεσσαλονίκη, Γερμανοί που
ζουν πολλά χρόνια εδώ συ-
ναντιούνται με φίλους και
θυμούνται τα παιδικά τους
χρόνια και όπως μας λέ-
νε τους θυμίζει τη Γερμα-
νία. Αυτό συμβαίνει και
αντίστροφα. Έλληνες που
έχουν ζήσει στη Γερμανία
και αναζητούν τις παλιές
τους γεύσεις».

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Δώσε
Δύναμη στη
Μακεδονία!

Ετήσια
συνδρομή
150€
Συμπεριλαμβάνει
μεταφορικά έξοδα
& ΦΠΑ

